

Tilgængelighedsplan 2010

Udarbejdet af Holbæk Kommune
- i samarbejde med Via Trafik

Holbæk
Kommune

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Indledning	4
Afgrænsning	4
Resumé	4
Baggrund og arbejdet med planen.....	5
Brugerne.....	6
Inddragelse af borgerne	8
Besigtigelses- og afprøvningstur	9
Regler og vejledninger for tilgængelighed	11
Handlingsplan.....	13
Tilgængelighedspolitik.....	17
Tilgængelighedsnettet.....	18
Rejsemål.....	18
Tilgængelighedsruter	20
Spørgeskemaundersøgelse.....	21
Deltagerne i spørgeundersøgelsen	21
Rejsemål.....	22
Tilfredsheden med tilgængeligheden	22
Afsluttende spørgsmål.....	23
Udpegning af problemer	24
Sammenfatning af problemer	26
Registrering af tilgængelighedsproblemer på Ahlgade i Holbæk centrum	28
Beskrivelse.....	28
Inddeling af problemer i type og kategori.....	29
Sammenfatning	31
Eksempler og løsningsforslag	32
Oversigt over problemer.....	34
Screening af ruter	36
Screening af hver rute	38
Ordforklaring.....	50

Som bilag til denne handlingsplan foreligger:

Bilag 1: Resultater af internetundersøgelse

Bilag 2: Løsningskatalog

Hvad er tilgængelighed?

Tilgængelighed = god adgang for alle langs fortove og stier, ved fodgængerovergange, busstoppesteder samt bygninger og rekreative områder.

Ifølge FN's handicapkonvention optræder et handicap først når omgivelserne - eller deres indretning - ikke giver personer med færdselshandicap mulighed for at deltage og medvirke i samfundet. Ved at mindske eller fjerne barriererne, og forbedre tilgængeligheden, kan funktionshæmmedes handicap formindskes eller helt elimineres

Forord

Muligheden for at færdes mellem egen bolig og kollektiv trafik, biblioteker, rådhus, administrationscentre og andre servicefunktioner har stor betydning for den enkelte borgers livskvalitet. Derfor har vi i Holbæk Kommune udarbejdet denne tilgængelighedsplan.

Vi vil gerne gøre det nemmere for borgerne i Holbæk Kommune at komme rundt, og vi vil gerne skabe de samme muligheder for at færdes frit uanset om man bor i Holbæk centrum eller i en mindre landsby. Vi ønsker med andre ord at skabe sammenhæng på tværs af lokalsamfundene, så den samme standard for tilgængelighed findes i alle byer i Holbæk Kommune.

Tilgængelighedsplanen skal fungere som grundlag for de fremtidige beslutninger og som en langsigtet plan for implementering af gode tilgængelighedsløsninger i Holbæk Kommune.

Samtidig med planen iværksætter vi "straks-projekter", så de værste problemer med tilgængelighed fjernes med det samme. "Straks-projekterne" er rettet mod de steder, som borgere i Holbæk Kommune har udpeget som særligt problematiske i en internetundersøgelse, der er blevet udført i forbindelse med tilgængelighedsplanen.

Med denne tilgængelighedsplan vil vi sikre, at der skabes størst mulig tilgængelighed for flest mulige borgere i Holbæk Kommune.

Søren Kjærsgaard
Borgmester

John Harpøth
Formand for Udvalget
for Klima- og Miljø

Morten Løvschall
Formand for Handicaprådet

Indledning

Tilgængelighedsplanen har til formål at skabe grundlaget for et sammenhængende net mellem de vigtigste rejsemål i Holbæk Kommune, samt gennemgå disse ruter med henblik på fastlæggelse af problemer.

Planen skal ligeledes målrette indsatsen for tilgængeligheden samt opstille en tilgængelighedspolitik for tilgængelighed i kommunen.

Tilgængelighedsplanen er udarbejdet af Teknik- og Miljø i tæt samarbejde med Handicaprådet, Ældrerådet og Lokalfora i kommunen.

Afgrænsning

Tilgængelighedsplanen omfatter de udendørs, offentlige færdselsarealer, som veje, fortove og pladser i Holbæk Kommune, samt adgang til offentlige bygninger og natur.

Planen omfatter ikke private veje eller færdselsarealer, som ejes af andre offentlige instanser, som f.eks. interne adgangsveje ved institutioner, togstationer samt adgangsforhold til private bygninger.

Resumé

Tilgængelighedsplanen omfatter en 9 punkts handlingsplan for tilgængelighed i Holbæk Kommune samt beskrivelse af en politik for tilgængelighed i kommunen.

Som baggrund for handlingsplanen beskrives arbejdet med planen, samt grundlæggende baggrundsviden for tilgængelighed; beskrivelse af brugere og deres behov, samt beskrivelse af regler på området.

Herefter beskrives udpegning af rejsemål og tilgængelighedsruter, samt internetundersøgelsen.

Der er udpeget 304 rejsemål i kommunen. I de enkelte landsbyer samt i Holbæk centrum bindes rejsemålene sammen af tilgængelighedsruter. Der er i alt udpeget 22 tilgængelighedsruter.

Der er gennemført en internetundersøgelse blandt kommunens borgere. Her har borgerne haft mulighed for at udtrykke deres holdning til tilgængeligheden i kommunen. Borgerne har ligeledes kunnet udpege konkrete problemer på kommunens vej- og stinet samt bygninger og natur. Der er i alt 110 personer, der har deltaget i spørgeskemaundersøgelsen og der er udpeget 143 steder, hvor der er problemer med tilgængelighed i kommunen.

For at få et godt overblik over problemerne i kommunen er tilgængelighedsruterne screenet via Google Street View og Ahlgade i Holbæk centrum er registreret.

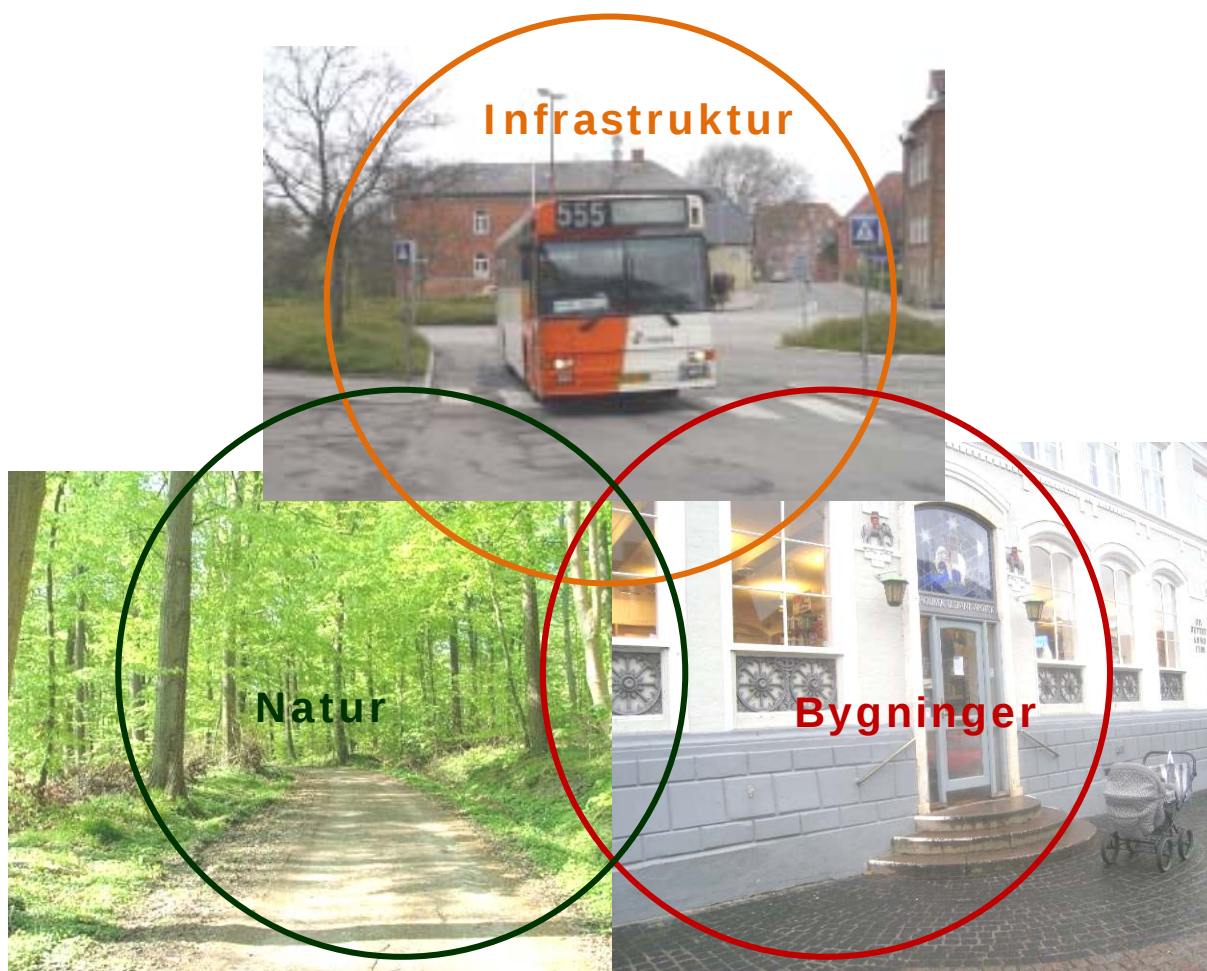
Baggrund og arbejdet med planen

Ved Kommunesammenlægningen i 2007 blev de fem kommuner, Holbæk, Jernløse, Tornved, Tølløse og Svinninge sammenlagt til den nuværende Holbæk Kommune.

De fem kommuner havde tidligere hver især, og på forskelligt ambitionsniveau arbejdet med at forbedre forholdene for ældre og for syns- og bevægelseshæmmede i trafikken.

For at få et samlet overblik, og et redskab til at prioritere indsatsen på tilgængelighedsområdet tog Holbæk Kommunes Handicapråd og Teknik og Miljø i 2009 initiativ til, at der blev udarbejdet en samlet plan for arbejdet med tilgængelighed i kommunen.

Indsatsen inddeles i følgende tre hovedområder: Infrastruktur, Natur og Bygninger.

Figur 1: Indsatsområder i Holbæk Kommunes tilgængelighedsplan.

Brugerne

Mennesker med fysiske funktionsnedsættelser bliver kun handicappede, når omgivelserne – eller deres indretning – er udformet forkert. Såvel yngre som ældre borgere bliver ofte sårbare overfor barrierer i det udendørs fysiske miljø, hvis de har nedsat gang- eller synsfunktion, nedsatte motoriske evner og udvikling, samt nedsat evne til at opfatte og overskue trafikken og reagere hurtigt.

Ved at mindske eller fjerne barrierer og forbedre tilgængeligheden, kan man give alle borgere mulighed for at deltage og medvirke i samfundet.

Kørestolsbrugere og blinde udgør den mest udsatte gruppe, idet deres behov er de mest vidtrækkende. Hertil kommer den store gruppe af ældre borgere, der er gangbesværede, har nedsat syn og/eller benytter hjælpemidler, som f.eks. rollator eller elscootere.

Hvis omgivelserne indrettes under hensyntagen til de sårbare gruppers behov, vil det ikke blot medvirke til at lette hverdagen og tilgængeligheden for disse, men også for en række andre brugere, som f.eks.:

- Personer med barnevogne
- Personer som færdes med flere – f.eks. dagplejemødre
- Personer der er dårligt gående – f.eks. ældre
- Personer der leverer varer til butikker o. lign. på sækkevogne mv.
- Personer med midlertidige tilskadekomster

Kørestolsbrugere og gangbesværede har ofte problemer med:

- Høje kantsten eller andre niveauforskelle
- Parkering, hvor biler hindrer en fri gangbane
- Lange fodgængerfelter uden midterhelle eller med for kort grøntid for fodgængere i signalanlæg
- Uregulerede overgange på veje med meget trafik
- Snævre (eller ingen) gangbaner
- Faste genstande, cykler og andet inventar, som står i vejen
- Brosten eller andre ujævne belægninger
- Manglende eller forkert udformet invalideparkering ved rejsemål
- Større niveauforskelle uden ramper eller elevatorer

Blinde og svagsynede har ofte problemer med:

- Umarkerede trapper, skakte eller udgravninger
- Faste genstande i gangbaner – både vertikalt og horisontalt
- Ringe afgrænsning mellem fodgænger- og kørearealer (såvel til biler som cykler)
- Manglende ledelinjer (naturlige eller anlagte)
- Fodgængerfelter, som ligger skævt eller ikke er markeret
- Uregulerede fodgængerkrydsninger
- Manglende midterheller
- Manglende opmærksomhedsfelter
- Manglende kontrastfarver på kantsten o. lign.

Ældre borgere har også tilsvarende problemer i større eller mindre grad. Herudover oplever ældre også problemer i forhold til:

- Dårlige oversigtsforhold
- Manglende hvilemuligheder langs fortove, ved stoppesteder o. lign.
- Stejle trapper og manglende håndliste/gelænder ved trapper og ramper
- Utilstrækkelig trafikantinformation ved busstop, rejsemål o. lign.
- Manglende mulighed for fodgængerkrydsninger

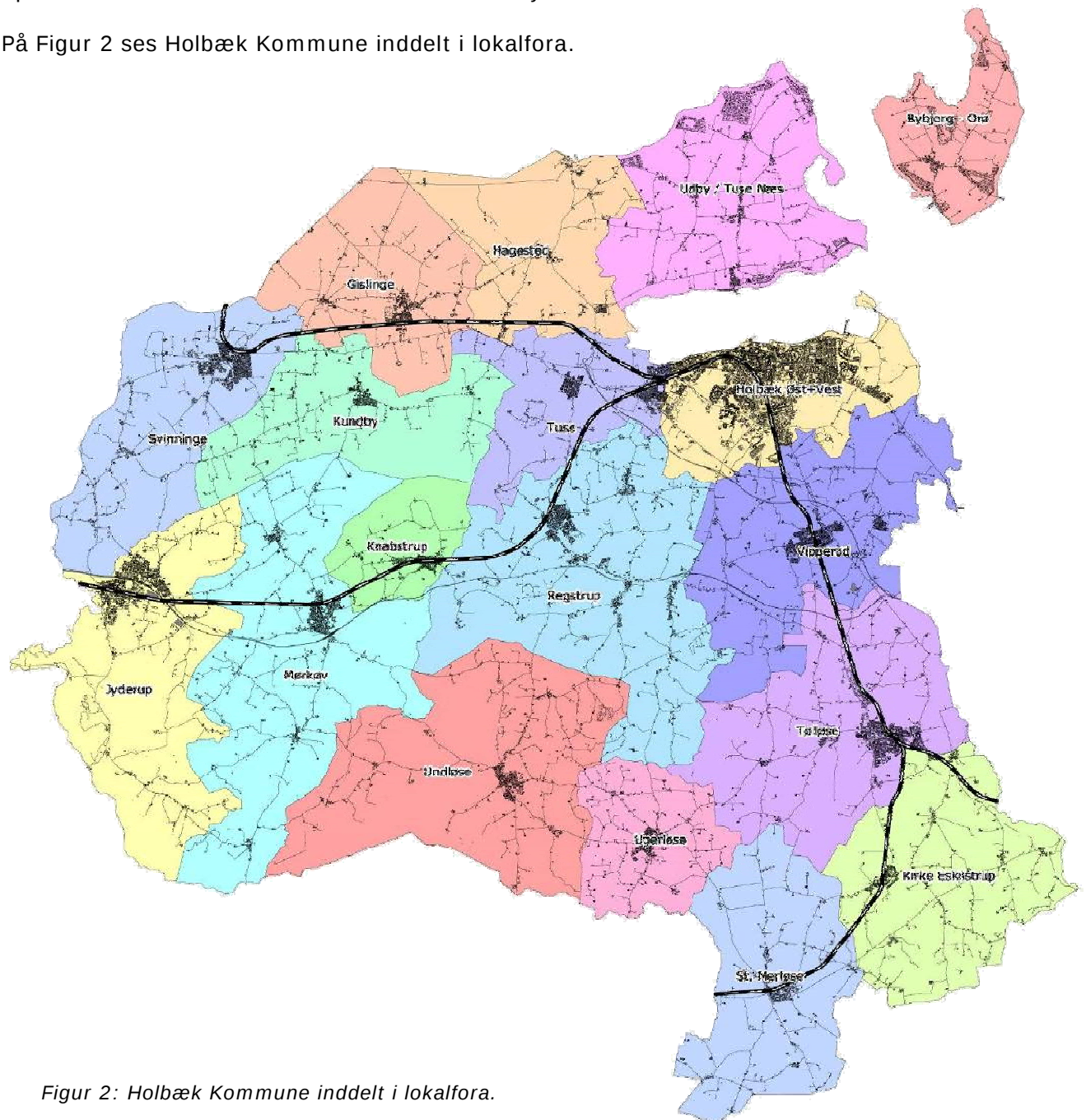
Inddragelse af borgerne

Udfordringen i arbejdet med tilgængelighedsplanen i Holbæk Kommune er at kommunen er en stor kommune, som er inddelt i 17 lokalfora. Det har fra starten været et ønske, at planen blev lokalt forankret i hele kommunen og det var derfor vigtigt at lade alle komme til orde gennem lokalfora og via en internetundersøgelse.

Der blev i juni 2010 afholdt et dialogmøde på Elværket i Holbæk hvor repræsentanter fra alle 17 lokalfora og politikere m. fl. var inviteret. På mødet blev det foreløbige arbejde med tilgængelighedsplanen fremlagt af Handicaprådets formand i samarbejde med Teknik og Miljø og kommunens rådgiver Via Trafik. De fremmødte havde mulighed for at kommentere på arbejdet, samt komme med konkrete problemstillinger fra netop deres bysamfund.

Formålet med dialogmødet var at få hørt alle i kommunen, samt fastlægge om der kunne opstilles en samlet indsats over for de mindre bysamfund i kommunen.

På Figur 2 ses Holbæk Kommune inddelt i lokalfora.

Figur 2: Holbæk Kommune inddelt i lokalfora.

Besigtigelses- og afprøvningstur

Udover dialogmødet blev der i april 2010 foretaget en besigtigelses- og afprøvningstur i Holbæk centrum med start i Nygade – gennem Ahlgade – og afsluttet via Smedelundsgade og Kirkestræde på Kirkepladsen. Her deltog projektledelsen fra Teknik og Miljø og kommunens rådgiver, samt Handicaprådet og brugerorganisationerne, der dagligt oplever problemer med tilgængelighed. Pressen var ligeledes inviteret og både journalister og fotografer fra lokale aviser og TV-2 Øst deltog.

Besigtigelsen havde til formål at klarlægge brugernes problemer samt give deltagerne mulighed for at opleve centrum i kørestol eller med bind for øjnene.

De fleste af medlemmerne udtrykte, at meget af det var grænseoverskridende – specielt når man skal klare sig uden synssansen. Samtidig kunne der tydeligt mærkes en forskel på kørsel med kørestol over forskellige belægninger – brosten og chaussésten føles f.eks. hårdt ift. bordursten/gangbaner.

Billede 1: Formanden for Handicaprådet med blindestok, bliver filmet af TV- 2 Øst.

Billede 2: Besigtigelsestur i april 2010.

Præsentation af Kirkepladsprojektet

Besigtigelsen sluttede på Kirkepladsen hvor landskabsarkitekten gav en kort gennemgang af et kommende projekt, der skal omdanne kirkepladsen på pladsen mellem Klosterstræde og Smedelundsgade.

Projektet har været gransket af Teknik og Miljø for at sikre, at kravene til god tilgængelighed for alle indarbejdes. Der blev allerede her udpeget en række forhold, der skal afklares.

Projektet er et eksempel på, at det ved en større ombygning er meget vigtigt, at Teknik og Miljø systematisk indtænker tilgængelighed for alle - i alle faser af projektet. Teknik og Miljø har anbefalet, at der gennemføres en egentlig tilgængelighedsrevision som beskrevet i "Håndbog i tilgængelighed".

Billede 3: Præsentation af Kirkepladsprojektet.

Regler og vejledninger for tilgængelighed

I 2003 udgav Vejregelrådet vejreglen "Færdselsarealer for alle – Håndbog i tilgængelighed", som vejledning i at skabe tilgængelighed for alle på veje, stier og fodgængerområder, og som lærebog i udførelse af tilgængelighedsrevision.

Hvad er en vejregel?:

"Almindelige regler og normer for anlæg, vedligeholdelse og drift af de offentlige veje og private fællesveje i byer og bymæssige områder, herunder vejenes forhold til omgivelserne, for entreprisebetingelser og for sådanne forhold, som i øvrigt er af betydning for vejnettets ensartethed og trafiksikkerhed.

Indholdsmæssigt er vejreglerne en samling af vej- og trafikteknisk viden og/eller erfaring. Vejreglerne er således dels regulerende bestemmelser – de såkaldte normer og retningslinjer – især af hensyn til vejnettets ensartethed og trafiksikkerhed, dels vejledninger til etablering af et konkret beslutningsgrundlag".

Kilde: Vej- og trafikteknisk ordbog, Vejdirektoratet - Vejregelrådet April 2004

Hvad er tilgængelighedsrevision?

"Tilgængelighedsrevision er en metode til systematisk at gennemgå vejprojekter og checke om tilgængeligheden tilgodeses.

Revisoren skal være uafhængig, dvs. han/hun skal ikke indgå i projektorganisationen eller som repræsentant for nogen virksomhed, myndighed eller vejbestyrelse.

Revisoren skal have gennemført uddannelsen, der udbydes af Vejsektorens efteruddannelse, og bestået eksamen som tilgængelighedsrevisor."

Kilde: www.vejsektoren.dk

"Færdselsarealer for alle" beskriver brugernes behov, samt giver konkrete anvisninger for udformning af en række trafikale elementer. Disse bygger blandt andet på den danske standard DS 3028 "Tilgængelighed for alle" i bygningsnære omgivelser og på Dansk Blindesamfunds udgivelse fra 2001 "Tilgængelighed i detaljen".

"Tilgængelighed i detaljen" (som blev revideret i 2004), er Dansk Blindesamfunds grundbog i tilgængelighed, som beskriver grundlæggende behov og hjælpemidler for blinde og svagsynede, herunder principper for udformning af ledelinjer og opmærksomhedsfelter.

I perioden 2004-2007 udviklede DSB og Banedanmark et nyt ledelinjekoncept i samarbejde med Dansk Blindesamfund og SBI¹. Dette arbejde omfattede blandt andet forsøg og afprøvning med forskellige typer ledelinjer, som endte med anbefaling af en ny type ledelinje med fire ribber.

Sideløbende hermed blev påbegyndt en revision af DS 3028 og Bygningsreglementet², som medtog erfaringerne fra DSB's koncept og fra tilsvarende internationale forsøg og standarder. Bygningsreglementet fra 2008 (BR08) og tilhørende SBI anvisning 216, indeholder skærpede krav til tilgængelighed. Blandt andet er kravene til udformning af trapper og ramper skærpet, samt krav til handicapparkering og adgang til bygninger. I 2010 udkom et nyt bygningsreglement (BR10), og det er dette der skal følges ved byggeri. Til BR10 findes ligeledes tjeklister udarbejdet af SBI.

For at tage højde for denne udvikling og for de erfaringer, som brugerorganisationerne havde opnået, udgav Dansk Blindesamfund i 2009 nye "Principper for design og udlægning af ledelinjer", som *"præciserer standpunkter vedrørende ledelinjernes udformning og anviser løsninger i konkrete situationer, hvor principperne fra Tilgængelighed i detaljen ikke var anvendelige"* (citater fra Dansk Blindesamfunds hjemmeside).

På internationalt plan er der samtidig en ISO-standard 21542 om tilgængelighed til bygninger og bygningsnæreomgivelser under udarbejdelse. Denne omhandler også detaljerede anvisninger for ledelinjer og opmærksomhedsfelter. ISO 21542 forventes at træde i kraft i 2010 og efterfølgende at den bliver til en CEN-standard.

Som opfølgning på denne udvikling udarbejdede vejregelgruppen i 2010 en vejregelforberedende rapport "Nye tilgængeligheds løsninger", som fastsætter nye anvisninger for arbejdet med tilgængelighed.

Billede 4 og Billede 5: Ledelinje med fire ribber (DSB's ledelinjekoncept) og knopflise.

¹ "Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) skaber forskningsbaseret viden der forbedrer byggeriet og det byggede miljø" (kilde: www.sbi.dk)

² "Bygningsreglementet indeholder kravene til byggeriet. Reglementet er udstedt med hjemmel i byggeloven" (kilde: www.ebst.dk/bygningsreglementet.dk)

Handlingsplan

Holbæk Kommune vil forbedre tilgængeligheden i kommunen. Denne tilgængelighedsplan er første skridt på vejen.

I forbindelse med planen er der foretaget en internetundersøgelse blandt kommunens borgere, hvor indsatsen for tilgængelighed er kommenteret og der er udpeget konkrete problemer på kommunes vej- og stinet, samt til bygninger og natur.

Derudover er der udpeget et net af tilgængelighedsruter og et udvalg af disse er screenet ud fra Google Street View. Derudover er tilgængelighedsproblemerne i Ahlgade i Holbæk centrum registreret.

Resultatet af spørgeskemaundersøgelsen, screeningen og besigtigelsen ligger til grund for handlingsplanen for tilgængelighed som omfatter følgende punkter:

1. Udbedring af udpegede steder

Det anbefales, at kommunen udbedrer de steder, der er udpeget som "straks-projekter" i spørgeskemaundersøgelsen.

På denne måde udbedres de steder som borgerne selv har udpeget som kritiske steder. Listen er suppleret med ønsker fra Handicaprådet og flere af de problemsteder som Teknik og Miljø erfaringsmæssigt får flere henvendelser på.

Derudover bør der kigges på screeningen af ruterne i landsbyerne samt registreringen af problemerne i Ahlgade.

Billede 6: Ahlgade i Holbæk centrum er den mest udpegede rute i tilgængelighedsnettet.

2. Opfølgning på spørgeskema

Der bør foretages en opfølgende spørgeskemaundersøgelse på et senere tidspunkt, hvor borgerne igen kan komme med deres holdninger til tilgængelighed.

Spørgeskemaundersøgelsen skal afdække om borgerne generelt er blevet mere tilfredse med kommunens arbejde med tilgængelighed, samt bruges til at udpege nye steder, hvor der bør sættes ind.

3. Koncept for landsbyerne

Det er vigtigt i en stor kommune som Holbæk, at der indarbejdes tilgængelighed i alle dele af kommunen både i de store byer, men også i de mindre lokalsamfund.

Det anbefales, at der udarbejdes et generelt koncept for tilgængelighed i landsbyerne.

Dette kunne f.eks. være:

- Etablering af bænke og læskærm ved alle busstoppesteder
- Renovering af alle fortove på tilgængelighedsruterne
- Forbud mod parkering på fortov

Herudover bør vejmyndigheden i Teknik og Miljø være særligt opmærksomme, når der ansøges om råden over vejarealet til placering af f.eks. containere mv. eller ønskes gravetilladelse når det skal ske på en udpeget tilgængelighedsrute.

4. Rekreative og grønne områder

I Holbæk Kommune lægges særligt vægt på de rekreative og grønne områder. Det skal derfor sikres, at kommunens skove, parker og strande også bliver tilgængelige.

Dette sikres ved at Teknik og Miljø:

- Besigtiger og registrerer tilgængelighed i de kommunale skove, parker og strande
- Udarbejder et kort, som viser hvilke rekreative og grønne områder som er tilgængelige. Dette kort lægges på Holbæk Kommunes naturportal (www.natur.holbaek.dk)
- Udarbejder en oplysningsfolder om tilgængelige ruter i naturen
- Vedligeholder de skove, parker og strande som allerede har god tilgængelighed
- Tilstræber at gennemføre tilgængelighedsrevision ved anlæg af nye parker, ruter i skove eller adgang til strand

Tilgængelighed til rekreative områder stiller bl.a. krav til belægning på gangstier, hvilemuligheder, information³ og adgang til denne, beplantning, invalideparkering og toiletter.

Billede 7 og 8: Bjerregaardsskoven i Svinninge og Blegstrædehagen på Holbæk Havn

³ I forhold til syns- og forståelseshandicappede samt hørehæmmede er det vigtigt at information suppleres med visuel, auditiv og taktil information. For bevægelseshæmmede er det vigtigt at information er placeret i jævn belægning samt i en højde, der kan læses fra en kørestol.

5. Bygninger

Det er vigtigt, at der kommer god tilgængelighed til både offentlige bygninger og private bygninger med offentlig adgang, som butikker, klinikker m.v. Bygningsreglementet 2010 opstiller en række nye krav til udformning til tilgængelighed. Der stilles bl.a. skrappe krav til udformning af adgangsveje (trapper/ramper), trapper indendørs, udformning af WC-rum, baderum mm.

Holbæk Kommune er forpligtiget til, at alle nybyggerier og væsentlige ombygninger af eksisterende bygninger udformes i henhold til Bygningsreglementet.

For at sikre at tilgængelighed indarbejdes korrekt, bør alle nye projekter gennemgås af en tilgængelighedsfagkyndig inden anlæg.

Kommunen kan ligeledes kontakte forretningsdrivende (inkl. læger, tandlæger osv.) og gøre disse opmærksomme på problemet med dårlig tilgængelighed, f.eks. trapper til butikker. Kommunen kan anvise en procedure for etablering af bedre tilgængelighed, f.eks. når der skal etableres niveaufri adgang fra offentligt areal (fortov) til butik, klinik m.v. Ramper, der skal placeres i vejarealet, kræver godkendelse fra kommunen efter vejlovens §102 om råden over vejarealet.

Hermed vil kendskabet til tilgængelighed blive udbredt, og private erhvervsdrivende kan forhåbentlig se fordele i at ændre adgangsforholdene til deres butik.

Billede 9 og 10: Utilgængelig adgang til apotek i Ahlgade, samt tilgængelig adgang samme gade (dog mangler rampen rækværk).

6. Forankring i forvaltningen

For at tilgængelighed for fremtiden bliver en del af nye projekter foreslås følgende fire punkter til forankring af tilgængelighed internt i kommunen.

At Teknik og Miljø:

- Udarbejder og anvender et **katalog** med principielle arbejdstegninger for kantstensramper, fortove med ledelinjer o.l. der anvendes ved drifts- og anlægsprojekter. Dette er allerede igangsat
- Efteruddanner eget personale, herunder Vej & Park
- Udarbejder en **procedure** med tjekliste i forbindelse med belægningsarbejder og drift. Proceduren skal beskrive hvordan tilgængelighed indarbejdes i kommunens projekter
- Tilgængelighedsrevision af anlægsprojekter som fast procedure i projektfasen

7. Planlagte drifts- og anlægsarbejder

I forbindelse med planlagte drifts- og anlægsarbejder bør det undersøges om den givne strækning ligger på en udpeget tilgængelighedsrute. Hvis dette er tilfældet, kan ruten gennemgås af en tilgængelighedsrevisor eller anden fagkyndig inden anlæg, så det sikres at tilgængelighedsproblemerne udbedres i forbindelse med det nye projekt eller drift.

Dette kan f.eks. være udbedring af belægning på fortove. På denne måde kan tilgængelighed indarbejdes for ganske få ekstra midler.

8. Ledningsrenovering o. lign., samt kontrol ved vejarbejde

I forbindelse med kloak-, el-, vand- og andre ledningsarbejder, hvor Teknik og Miljø ikke direkte er involveret, skal kommunen som myndighed kontrollere at de udførende overholder reglerne ved reetablering af vejarealerne. Ved vejarbejde kan kommunen sikre tilgængelighed under arbejdet ved at føre kontrol med at vejarbejderne overholder reglerne til afspærring osv. Her gælder det bl.a. at der skal være 2 lægter på afspærring, så blinde kan mærke afskærmningen med en blindestok.

Billede 11: Delvist korrekt opstillet vej- arbejde i Jyderup. Der mangler vejledning til de gående om at de skal skifte fortov.

9. Øvrige tiltag

Ud over ovennævnte tiltag, kan Holbæk Kommune gennemføre en række yderligere aktiviteter, som kan medvirke til at forbedre tilgængeligheden i hele kommunen.

Dette kan ske ved:

- Øget udbredelse og håndhævelse af kommunens regulativ for benyttelse af park- og vejarealer typisk på handelsgader i tæt samarbejde med Midt- og Vestsjællands Polit og kommunens parkeringsservice:
 - Gangarealer generelt mindst 1,5 m bredt (dog 3,0 meter på handelsstrøg)
 - Mindst 0,5 m fri afstand til parkering
 - Begrænset vareudstilling og ingen varer i ganglinjer
 - Faste og afmærkede studepladser og kun et A-skilt til hver butik
 - Bedre regulering af cykelparkering
 - Generelt stram politik hvad angår råden over vejarealet til opstilling af containere, lifte, hegn, stilladser mv.
- Indførsel af generelt forbud mod parkering på fortov. Dette er politisk godkendt og vil blive indarbejdet i en ny parkeringsbekendtgørelse
- Stikprøver af rydningspligten af sne på grundejernes fortove
- Fortsat, konstruktiv og god dialog med kommunens Ældreråd og Handicapråd samt lokalfora om aktuelle problemstillinger og behov for forbedringer
- Formidling via kommunens hjemmeside og pressemeddelelser af gennemførte tiltag samt status på hvordan det går med tilgængelighed i kommunen
- Mulighed for indmelding om tilgængelighedsproblemer på kommunens hjemmeside – f.eks. via "Giv os et praj"
- Samarbejde med Holbæk Forsyning A/S om mere information til borgerne om placering af affaldscontainere på fortovet, så disse placeres indenfor skel og ikke i vejarealet

Tilgængelighedspolitik

I Holbæk Kommune arbejdes med politikker⁴, som skal synliggøre mål og hvorledes tiltag indenfor forskellige fagområder skal prioriteres. Der foreligger endnu ikke en politik for tilgængelighedsområdet, men i det følgende gives forslag, som kan indgå i en kommende tilgængelighedspolitik for Holbæk Kommune.

Tilgængelighedspolitikken vil være retningsgivende for udviklingen af tilgængelighedsområdet i kommunen.

Den endelige tilgængelighedspolitik bør udarbejdes i samarbejde med Holbæk Kommunes Ældreråd og Handicapråd.

Kommunens tilgængelighedspolitik bør bygges på borgerne ønsker og prioritering af tilgængelighed. I internetundersøgelsen blev borgere blandt andet spurgt om hvor tilfredse de er med tilgængeligheden i kommunen, samt i hvor høj grad forskellige steder (veje, bygninger og natur) skal være tilgængelige.

Det anbefales, at Holbæk Kommunen løbende følger op på tilgængelighedspolitikken og tilgængelighedsplanen for at sikre, at såvel politik og plan afspejler udviklingen og de faktiske behov i kommunen. I den forbindelse anbefales det, at der gennemføres en opfølgende spørgeundersøgelse blandt kommunens borgere med 1-2 års mellemrum.

Forslag til tilgængelighedspolitik

I det følgende er opstillet et forslag til udformning af tilgængelighedspolitik:

"Holbæk Kommune vil arbejde for at alle borgere kan færdes frit og uden hindringer langs kommunens veje og stier, ved kollektiv transport samt bygninger og rekreative områder.

Der skal arbejdes mod at opnå en ensartet og acceptabel standard på alle kommunens veje, frem for at sikre høj tilgængelighed på få udvalgte steder.

Det er kommunens mål, at tilgængeligheden på kommunens veje og stier øges, i takt med den løbende drift og vedligeholdelse samt i forbindelse med nye vejprojekter.

Der skal sikres gode forhold til kommunens offentlige bygninger og private bygninger med offentlig adgang. Tilgængeligheden til nye byggerier skal gå forud for forbedring af tilgængeligheden til eksisterende byggeri. Dette skal ske gennem en systematisk anvendelse af bestemmelserne i bygningsreglementet (BR10) i forbindelse med fremtidige kommunalt byggeri samt ved myndighedsbehandling af byggesager.

Tilgængeligheden til kollektiv transport, bus og tog, sikres gennem en målrettet indsats og i samarbejde med de lokale trafikselskaber.

Der skal sikres god tilgængelighed til kommunens naturområder. God adgang til bygninger og veje går dog forud for fremtidige forbedringer af tilgængeligheden til naturen.

Der sikres klar kommunikation til kommunens borgere gennem information via kommunens hjemmeside omkring tiltag i forhold til tilgængelighed. Det skal også være muligt for kommunens borgere at indberette problemer omhandlende tilgængelighed til kommunen, f.eks. via kommunens hjemmeside".

⁴ Byrådet i Holbæk Kommune besluttede at erstatte servicemål og servicekvaliteter, som tidligere blev brugt i kommunen, med politikker og mere præcise budgetforudsætninger. Pr. juni 2010 opdateres de tidligere servicemål og servicekvaliteter derfor ikke længere.

Tilgængelighedsnettet

Tilgængelighedsnettet skal sikre et acceptabelt tilbud til alle fodgængere, herunder færdselshandicappede, om at kunne færdes på fortove og stier, samt med kollektiv trafik til og fra de vigtigste rejsemål i Holbæk Kommune.

Første skridt i udarbejdelsen af tilgængelighedsnettet er at indtegne rejsemålene fordelt på de kategorier, som er beskrevet herunder.

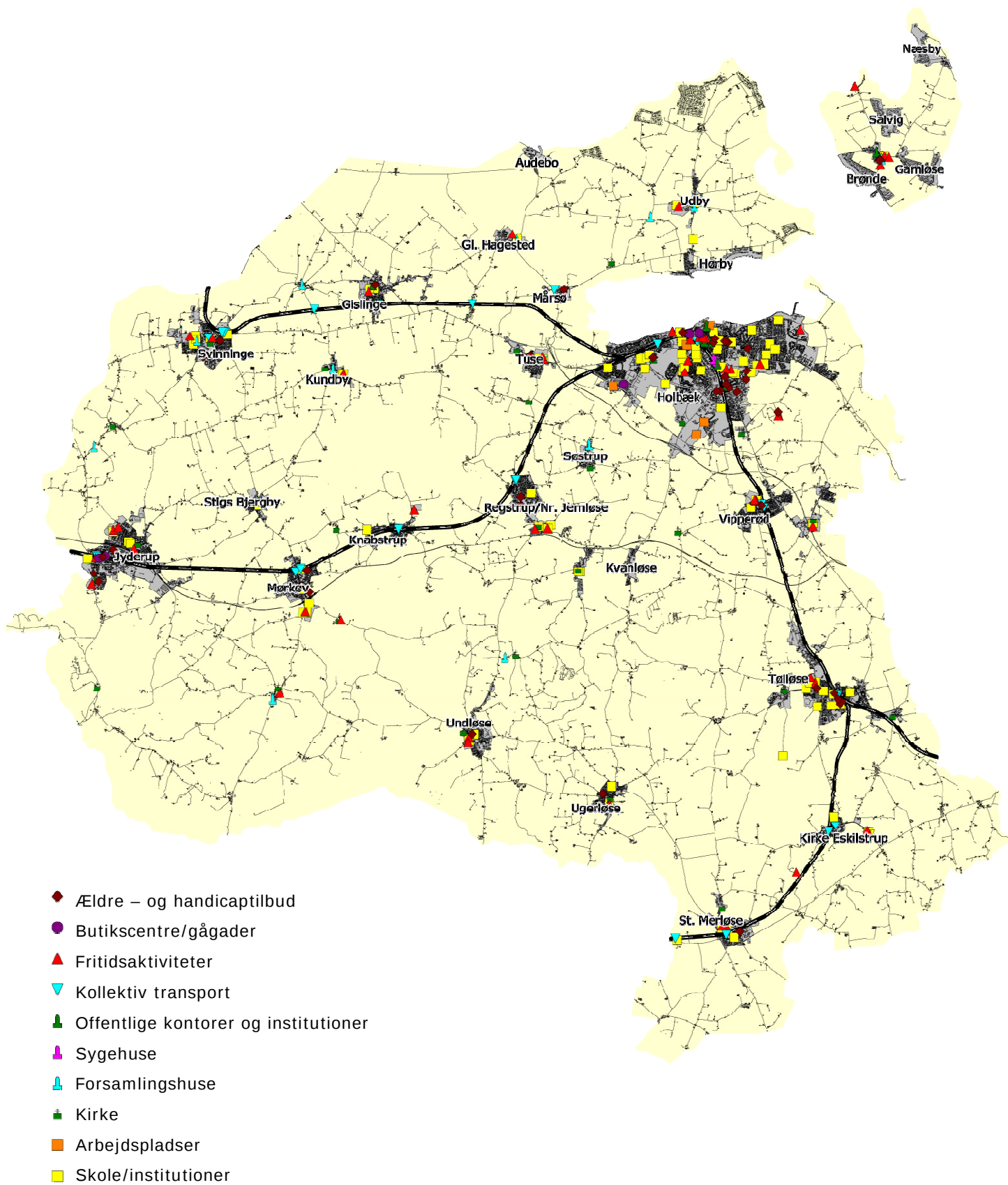
Rejsemål

- Ældre- og handicaptilbud
- Butikcentre/gågader
- Fritidsaktiviteter (bibliotek, svømmehal osv.)
- Kollektiv transport
- Offentlige kontorer og institutioner
- Sygehuse
- Forsamlingshuse
- Kirker
- Større arbejdspladser
- Skole og institutioner

Rejsemålene er udvalgt blandt alle rejsemål i Holbæk Kommune som er vurderet relevante.

Udvælgelsen resulterede i 304 rejsemål for hele Holbæk Kommune. Samtlige rejsemål er optegnet på et kort over Holbæk Kommune, for at undersøge den geografiske fordeling af rejsemålene. Rejsemålenes geografiske placering kan ses på figur 3.

Mange af rejsemålene findes i Holbæk centrum, men der er også rejsemål i de enkelte landsbyer.

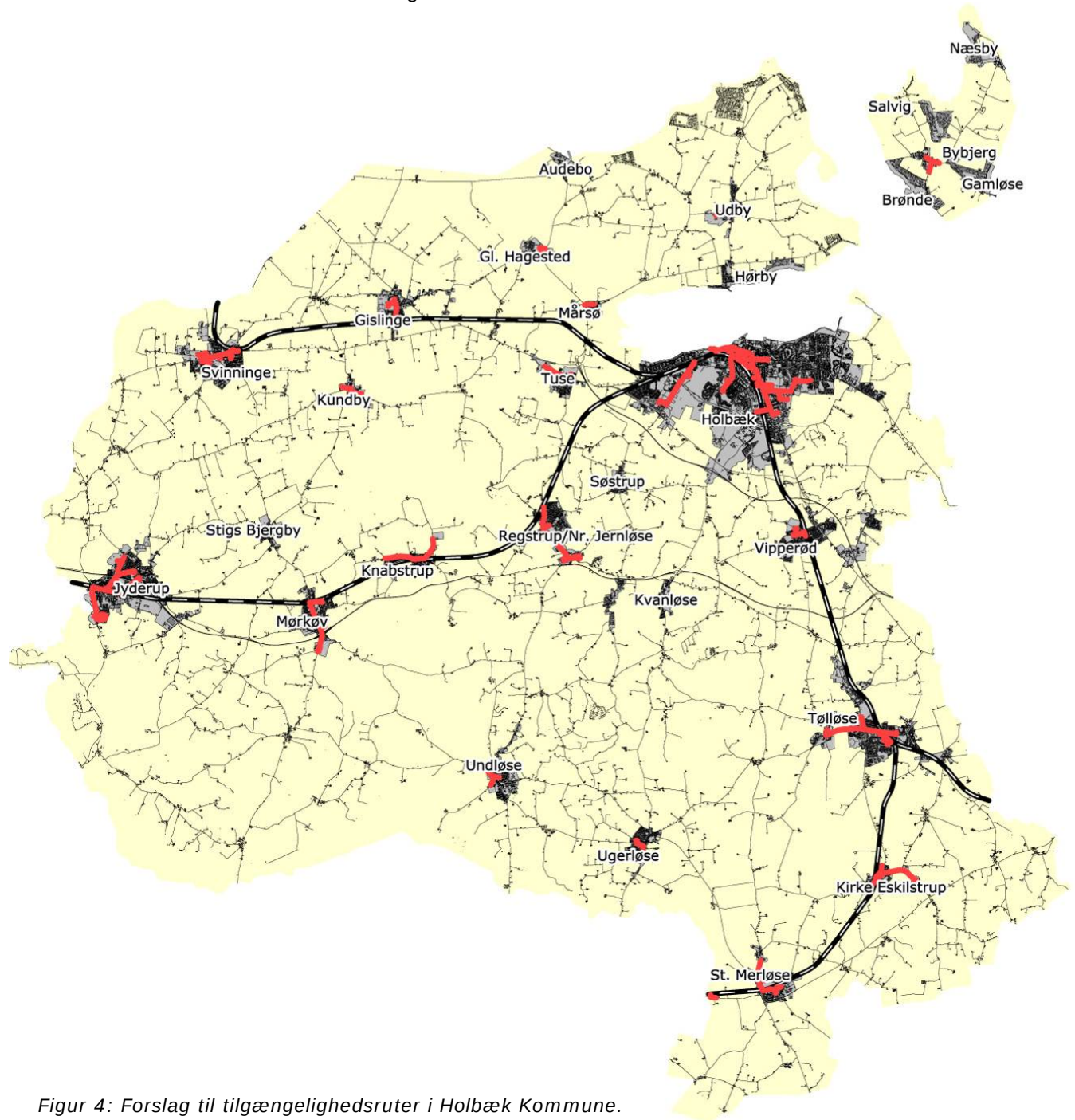
Figur 3: Udpegede rejsemål i Holbæk Kommune.

Tilgængelighedsruter

For at kunne forbedre tilgængeligheden til rejsemålene langs veje og stier skal der udpeges ruter imellem rejsemålene, de såkaldte tilgængelighedsruter.

Nedenfor ses forslag til ruter i følgende byer: Jyderup, Mørkøv, Knabstrup, Svinninge, Kundby, Gislinge, Regstrup/Nr. Jernløse, Tuse, Mårsø, Gl. Hagested, Udby, Bybjerg, Vipperød, Tølløse, Kirke Eskilstrup, Ugerløse, St. Merløse, Undløse og Stigs Bjergby.

Herudover er der forslag til tre ruter i Holbæk centrum. Kort over ruterne samt screening af ruterne findes i afsnittet "Screening af ruter".

Figur 4: Forslag til tilgængelighedsruter i Holbæk Kommune.

Spørgeskemaundersøgelse

For at kunne prioritere indsatsen for tilgængelighed bedst muligt i forhold til borgernes ønsker, er der foretaget en internetundersøgelse blandt kommunens borgere.

Undersøgelsens formål er at få udpeget en række steder hvor kommunens borgere oplever problemer med tilgængeligheden, samt undersøge i hvor høj grad kommunens borgere ønsker tilgængelighed til kommunens bygninger, naturen og fortove, pladser og stier. Spørgeskemaundersøgelsen har ligeledes til formål at undersøge hvilke rejsemål der primært benyttes.

Undersøgelsen blev foretaget på internettet i perioden 1. juni til 1. august 2010. Af hensyn til bl.a. ældre, som kan have vanskeligheder med at bruge internettet som medie, blev der uddelt spørgeskema i papirform og svarene herfra har ligeledes indgået i undersøgelsen.

Det var ca. 110 besvarelser, hvorfra der kunne udtrækkes data.

I det følgende beskrives hovedkonklusionerne i undersøgelsen. Undersøgelsens resultater er beskrevet nærmere i bilaget "Tilgængelighedsplan 2010 - Bilag 1: Resultater af internetundersøgelse" udarbejdet af Via Trafik.

Deltagerne i spørgeundersøgelsen

Indledende spørgsmål i undersøgelsen fastlægger, at der er en god repræsentation af borgere fra alle lokalsamfund, alder og køn i undersøgelsen.

Ud af de adspurgte er over halvdelen i arbejde. Ud fra dette kan det umiddelbart konkluderes, at tilgængeligheden i kommunen har stor interesse for alle brugergrupper og alle aldre, uanset funktionsevne og social/jobmæssig stilling og køn. Dette punkterer "myten" om at tilgængelighed koster mange penge til gavn for få (unyttige) borgere.

Omkring 60 % af de adspurgte har en form for funktionsnedsættelse, hvilket kan give et godt billede af, hvilke problemer de enkelte brugergrupper støder på i deres færden rundt i kommunen. Der er få svagsynede, der har deltaget, men ingen blinde.

Af de adspurgte har ca. 1/5 brug for hjælp til at færdes udenfor hjemmet, og ca. 1/3 anvender kørestol/elscooter uden for hjemmet.

Under hver tiende kører i bus, når de færdes udenfor hjemmet, hvorimod ca. 1/3 går. Dette tyder på, at det er vigtigere at prioritere tilgængelighed på fortove og gangstier frem for kollektiv trafik.

Rejsemål

De mest benyttede rejsemål er større offentlige institutioner, som f.eks., biblioteker, rådhus samt andre offentlige bygninger. Butikscentre er ligeledes ofte benyttet.

I byen er der flere der benytter sig af fritidstilbud indenfor kultur, musik, teater, parker, idrætshaller og svømmehaller. I landsbyerne er der ingen af deltagerne, der benytter sig af dagcentre.

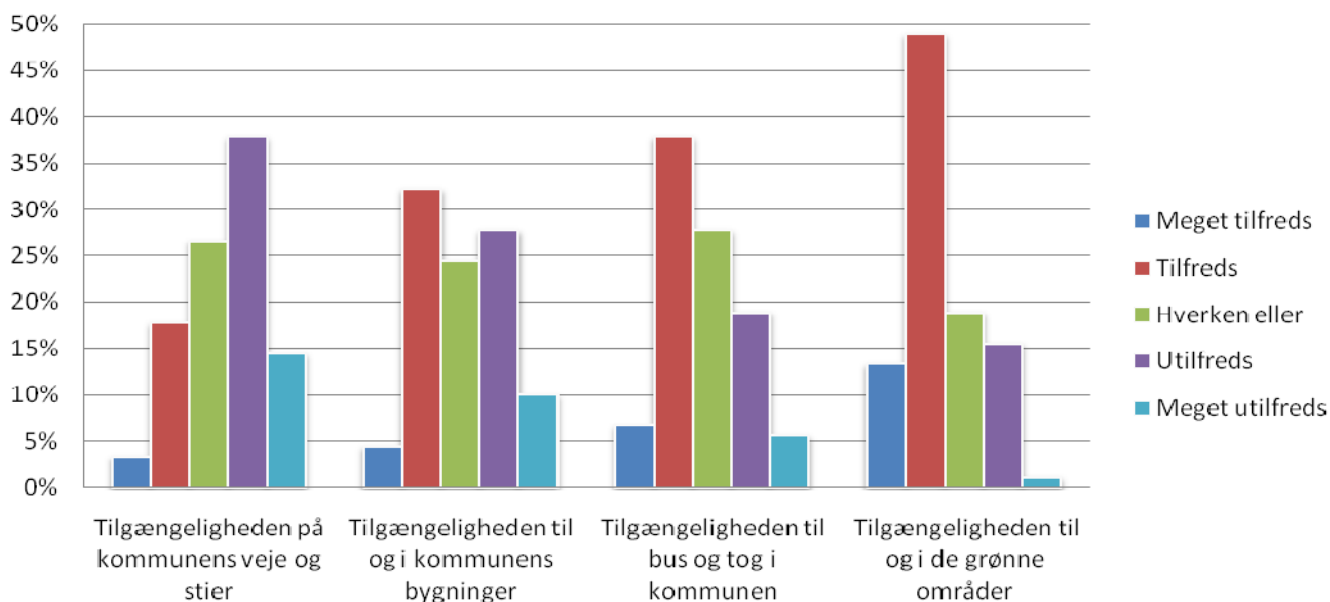
Kigger man udelukkende på hvilke rejsemål de ældre og handicappede bruger, er det sygehuse og ældre/handicaptilbud, der topper på listen.

Tilfredsheden med tilgængeligheden

I undersøgelsen blev borgerne spurgt om hvor tilfredse de er med tilgængeligheden på kommunens veje/stier, bygninger, bus/tog, og grønne områder.

Der er størst utilfredshed med tilgængeligheden på kommunens veje, til dels også i kommunens bygninger, og i forbindelse med kollektiv trafik. Derimod vurderes der ikke at være store problemer med tilgængeligheden i de grønne områder. Der er generelt mere tilfredshed i landsbyerne end i byen. Dette kan hænge sammen med, at der i en by tit er flere veje og stier med mere trafik, der skal krydses i hverdagen, hvor brugeren så bliver mere opmærksom på forhindringer og tilgængelighed. Det kan også skyldes, at der forventes bedre tilgængelighed i byerne end i landsbyerne, f.eks. er det en selvfølge at der er et fortov i en større by, hvorimod landsbyboerne kan være vant til at færdes på grusstier.

Når det kommer til tilgængeligheden til bus og tog i kommunen, er borgerne i landsbyerne mere tilfredse. Dette kan hænge sammen med, at der typisk er dårligere offentlige transportmuligheder i landsbyerne end i byerne, f.eks. færre afgang, længere mellem stoppesteder samt utilgængelige stoppesteder uden perron.

Graf 1: Borgernes tilfredshed med tilgængeligheden i kommunen.

Tilgængeligheden i bygninger

De adspurgte var generelt enige om at nye offentlige bygninger skal være tilgængelige, samt at tilgængelighed skal prioriteres højt i offentlige bygninger. Tilgængeligheden til eksisterende bygninger vægtes ikke lige så højt.

Derudover mener deltagerne, at kommunen allerede tager tilstrækkeligt hensyn til tilgængeligheden i offentlige bygninger samt nye bygninger.

Tilgængeligheden i naturen

Når det kommer til tilgængeligheden i naturen, så mener deltagerne at adgangen til naturen skal være tilgængelig, men at det ikke nødvendigvis skal prioriteres meget højt.

Adgang til naturområder prioriteres lidt højere i byen end i landsbyerne. Dette kan skyldes at tilgangen til natur er større i landsbyerne og distancerne måske mindre end det der er i byen.

Tilgængeligheden på fortove

Deltagerne mener, at tilgængeligheden på fortove skal forbedres, og at det skal prioriteres højt. Deltagerne mener ikke, at kommunen tager tilstrækkelig hensyn til tilgængeligheden på fortove, pladser og stier.

I byen er der en større del der vægter tilgængeligheden på fortove, stier og pladser højt. Dette hænger igen sammen med, at der i byerne er flere fortove, stier og pladser der skal krydses i hverdagen, samt at man i landsbyerne kan være vant til lavere standard på veje og fortove.

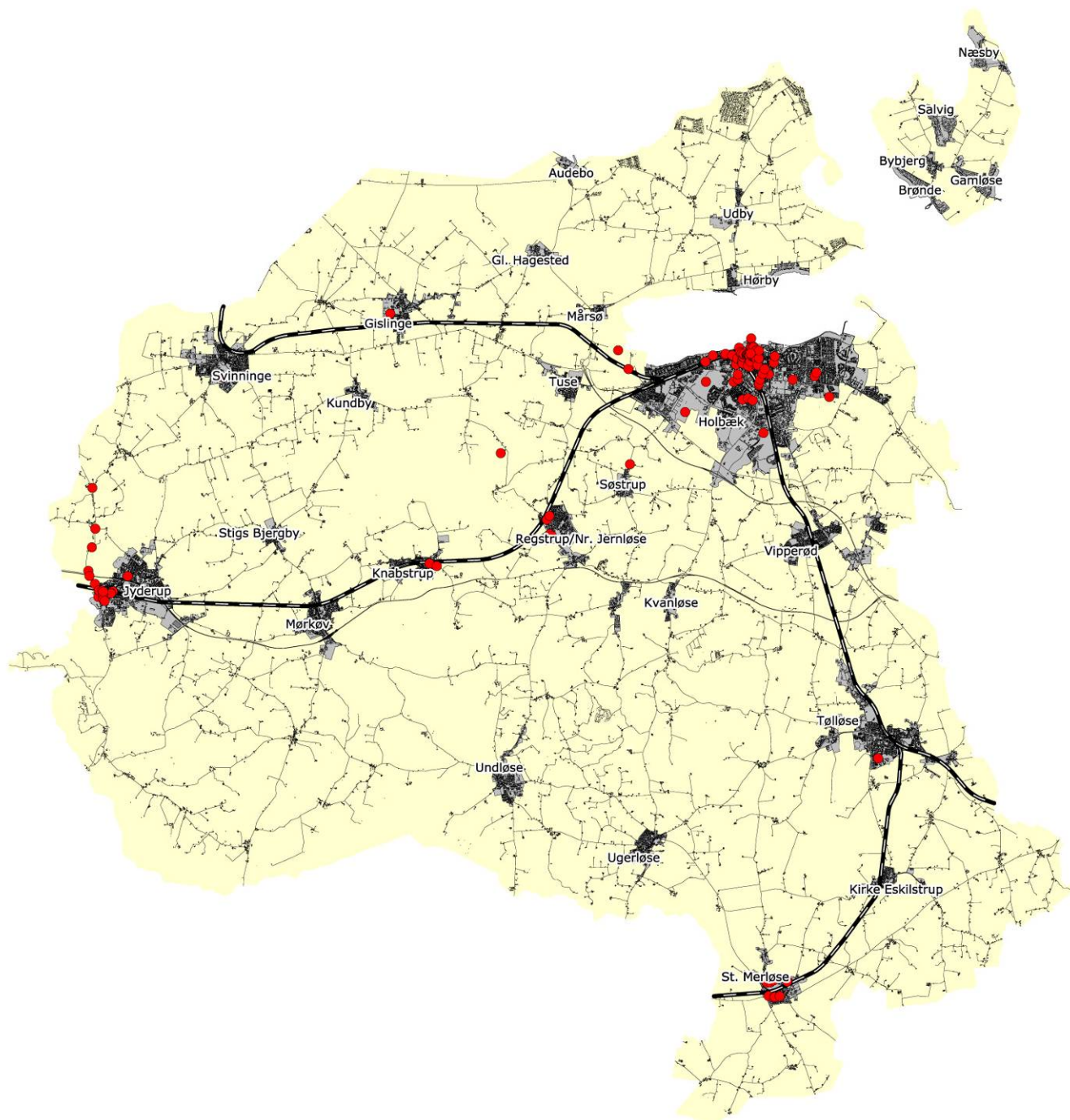
Afsluttende spørgsmål

Deltagerne mener, at det er vigtigere at alle steder er nogenlunde tilgængelige, end at der er enkelte steder har høj tilgængelighed.

Derudover mener deltagerne, at det kan være svært at komme i kontakt med kommunen, også når det gælder tilgængelighedsspørgsmål.

Udpegning af problemer

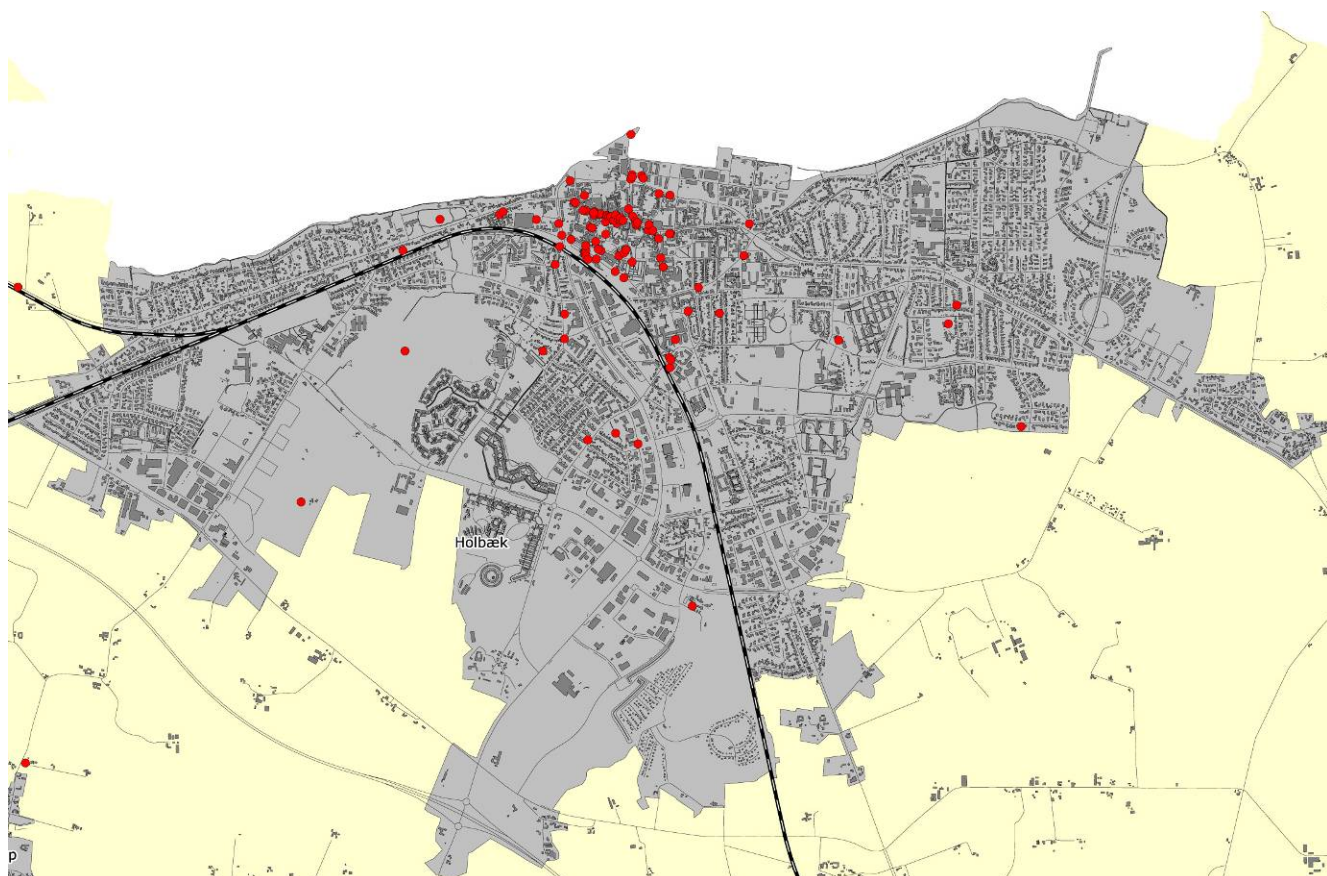
I spørgeskemaundersøgelsen kunne borgerne udpege de steder, hvor de finder problemer med tilgængeligheden. På Figur 5 ses udpegningerne.

Figur 5: Røde prikker viser de udpegede problemer i Holbæk Kommune.

Der blev udpeget 144 steder hvoraf 106 steder er i Holbæk centrum. De resterende 37 udpegninger er fordelt på byerne: Gislinge, Jyderup, Knabstrup, Regstrup/Nr. Jernløse, St. Merløse, Svinninge, Søstrup, Tølløse. Derudover er der én udpegning udenfor byerne på Trønninge Allé mellem Trønninge og Regstrup.

Flere af hovedgaderne i de andre større byer i kommunen er besigtiget af tilgængelighedsfagkyndige fra Teknik og Miljø. Registrering af problemer fra denne besigtigelse indgår i listen over problemerne, men fremgår ikke af kortene på denne og forrige side.

Figur 6: Røde prikker viser de udpegede problemer i Holbæk centrum.

Sammenfatning af problemer

I det følgende beskrives de udpegede steder. Problemerne er inddelt i "straks projekter" (steder der kan gøres noget ved nu), "projekter på længere sigt" samt "andre trafikale ønsker". Borgernes beskrivelse af problemerne samt kort over placering findes i "Tilgængelighedsplan 2010 - Bilag 1: Resultater af internetundersøgelse".

Bemærk, at punkterne ikke nødvendigvis viser det præcise sted for udpegningen. Dette afhænger af hvor langt borgeren har zoomet ind på kortet i undersøgelsen ved udpegningerne.

By	Straks projekter	Projekter på længere sigt	Andre trafikale ønsker
Gislinge		• Manglende fortov, samt farligt vejkryds der hvor Skolevej krydser Idrætsvej	
Jyderup	• Niveauforskelle på fortovene, ramperne på broen er for stejle • Problemer med ramper 4 steder • Manglende fodgængerfelt eller midterhelle 4 steder • Ujævn belægning på gangbane • Manglende invalideparkering		• Cykelsti fra Jyderupstien til Skovvejen (statsvej) • Højresvingsbane mod Hjembæk • Venstresvingsbane mod Stokkebjerg samt fartrestriktioner • Optegne blå cykelfelt
Knabstrup	• Spærret fortov af biler og byggematerialer		
Regstrup/ Nr. Jernløse	• Huller i fortov og beplantning ude i gangbane • Parkerede biler på fortov		
St. Merløse	• Adgang til St. Merløse Centralskole, St. Merløse Fritidscenter og Daginstitutionen "Huset" • Fortov spærret af træer eller skraldespande • Ujævn belægning på stier • Parkeringsplads ved Daglig Brugsen		
Svinninge	• Ujævn belægning pga. reetablering efter arbejde med el		
Søstrup			• Manglende cykelsti fra Søstrup til Mega Center
Tølløse	• Problemer med store revner i fortovet		

By	Straks projekter	Projekter på længere sigt	Andre trafikale ønsker
Holbæk centrum	• Spærret gangbane (butiksskilte osv.) • Ahlgade (Belægning ujævn, svært at krydse, parkering) • Etablering af fortovsramper • Ødelagt belægning på fortove og vej • Gamle jernbanespor • Manglende belysning • Mangler helle eller krydsning • Mangler forhøjet busperron • Der mangler invalideparkering ved Nygade, Bibliotek, i bymidte, sygehus • Stier mudrede i våde perioder, grusstier svære at køre på • Mangler rampe eller elevator • Etablere handicaptolletter • Adgang til bibliotek for smal • Problemer ved det nye Rådhus (administrationscenter) • Tung dør ved nye kommunekontor • Bedre løsning ved administrations-bygning for handicappede • Handicapparkering ved Blegstræde 3 • Mangler rampe ved Politi Station	• Brostensoverkørsler er ujævne • For smal gangbane • Sti fra/til Tuse Næs	• Svært at cykle i Holbæk, der mangler cykelstativer • Der mangler cykelsti ved Havnevej

I Holbæk centrum er der desuden problemer med bygninger som ikke er kommunale, disse ses i tabellen nedenfor.

Type	Beskrivelse
Ikke kommunale bygninger	Adgangsforhold ved Jensens Bøfhus
	Adgang til butikker på Ahlgade
	Læger, special- og tandlæger + caféer og restauranter utilgængelige
	Butikker generelt svære at komme ind i
	Holbæk Sygehus generelt
	Utilgængeligt ved kollegium
	Adgang til Thiele, mangler rampe

Registrering af tilgængelighedsproblemer på Ahlgade i Holbæk centrum

Da Ahlgade i Holbæk centrum er en af de mest udpegede gader i spørgeskemaundersøgelsen, er denne systematisk registreret ved en besigtigelse af en tilgængelighedsrevisor med henblik på at fastlægge alle problemerne med tilgængelighed på strækningen.

Beskrivelse

Ahlgade er et handelsstrøg, der med sin belægning af brosten og chaussésten minder om en gågade. Der er anlagt et kørespor i midten samt parkeringsbånd i begge sider af vejen.

Ahlgade strækker sig fra Valdemar Sejrsvej til Smedelundsgade, det er dog kun strækningen fra Gasværksvej til Smedelundsgade, der er brostensbelagt.

Billede 12: Ahlgade set fra krydset ved Smedelundsgade og Labæk.

Inddeling af problemer i type og kategori

Ved registreringen blev der sat fokus på gangbaner, fodgængerkrydsninger, hvilemuligheder, adgang til bygninger, parkeringspladser osv.

Registreringen er inddelt i 11 forskellige typer samt i tre kategorier. Dette er gjort for at få overblik over problemerne, samt klassificere hvor alvorlige problemerne er.

Som grundlag for listen over problemtyper, er benyttet vejreglen "Færdselsarealer for alle – Håndbog i tilgængelighed".

Registreringerne er inddelt i 11 typer af forhold.

1. Fodgængerkrydsninger
 - 1.1 Opmærksomhedsfelt
 - 1.2 Nedsænket kantsten/rampe
 - 1.3 Blindekant (opspring på 2,5-3 cm)
 - 1.4 Akustisk signal
 - 1.5 Helle
 - 1.6 Ureguleret overgang
2. Gangbane
 - 2.1 Gangbane (mangler, stopper brat, er ujævn)
 - 2.2 Ledelinje
 - 2.3 Inventar i gangbane
 - 2.4 Opmærksomhedsfelt ved gangbane
3. Overkørsel
4. Busstoppested
5. Hvileplads
6. Trappe/Rampe
7. Information
8. Værn
9. Toiletter
10. Invalideparkering
11. Adgang til bygning
 - 11.1 Bygning – Trappe
 - 11.2 Bygning – Enkelt trappetrin
 - 11.3 Bygning – Rampe mangler værn
 - 11.4 Bygning – Indvendig trappe

Det er ikke alle problemtyper, der findes på Ahlgade, f.eks. er busstoppested ikke med, men listen er udfærdiget med henblik på at andre ruter i kommunen kan registreres ud fra samme liste.

Billede 13 og 14: Eksempel på problemtype 11.1 Bygning – Trappe og problemtype 5 Hvileplads.

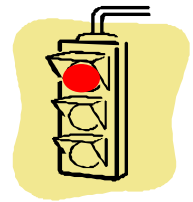
Udover inddeling i type, er problemerne også inddelt i kategori.

De følgende 3 kategorier er anvendt ved den gennemførte registrering:

Alvorlige problemer:

Forhold som medfører stor gene, eller at en eller flere brugergrupper ikke kan passere et punkt eller en strækning på ruten.

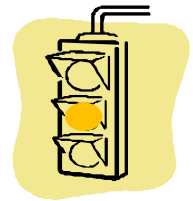
Eksempel: En gangbane udformet med brosten. Dette giver ubehag for flertallet af fodgængere, og store vanskeligheder ved passage for kørestolsbrugere og andre gangbesværende.

Problemer:

Forhold som enten medfører, at enkelte brugere ikke kan passere et punkt eller en strækning på ruten, eller giver nedsat komfort eller omveje og gør det vanskeligt at færdes på ruten for en eller flere brugergrupper.

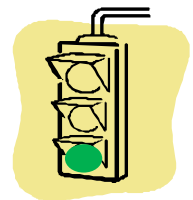
Eksempel: En gangbane mangler en ledelinje. Størsteparten af brugerne kan færdes uden ledelinje, men det gør det vanskeligt for blinde og svagsynede at orientere sig.

Mulighed for forbedring

Forhold som medfører, at enkelte grupper ikke har optimal tilgængelighed. Ved korrekt udformning/udbedring vil man opnå bedre og mere komfortable forhold.

Eksempel: Blindekanter. Opspring på 2,5-3 cm gør det nemmere for blinde og svagsynede at orientere sig.

Billede 15 og 16: Eksempel på problemkategori. Billedet til venstre viser en smal gangbane med ujævn belægning udenom, hvilket er et alvorligt problem, da der færdes mange på Ahlgade. Billedet til højre viser, at der mangler blindekant på kantstenen. Dette er et mindre problem og hører under kategorien "mulighed for forbedring".

Sammenfatning

Der er i alt registreret 195 problemer på Ahlgade. De hyppigste problemer er beskrevet nedenfor.

Gangbaner i brosten / chaussésten:

Hele Ahlgade er anlagt i ujævn belægning enten i brosten eller chaussésten. Dette er et problem for gangbesværede og personer i kørestol, eller forældre med barnevogn. Som gangbane er anlagt to bånd i bordursten, hvilket giver en jævn gangbane. Denne er dog kun 90 cm bred, hvilket er for smalt i forhold til antallet af gående på Ahlgade. Jf. kommunens regulativ skal gangbanen på Ahlgade og lignende gader være mindst 3,0 meter bred.

Ledelinjer og opmærksomhedsfelter:

Der mangler ledelinjer og opmærksomhedsfelter på hele strækningen. Ledelinjer og opmærksomhedsfelter hjælper blinde og svagsynede med at finde vej. En ledelinje kan anlægges som en taktil ledelinje med fire ribber, som kan mærkes med fodsålerne eller en mobility stok. Alternativ (eller som supplement) kan ledelinjen anlægges som et bånd med kontrastfarve (lys eller mørk sten) som kan ses af svagsynede.

Grænse mellem bil- og fodgængertrafik:

Der mangler en tydelig grænse, der viser hvor kørebanen starter og slutter, da der mangler et følbart niveauspring mellem "vejen" og gangarealet. Dette er et problem for synshandicappede, der ikke kan føle, hvornår de krydser vejen.

Uregulerede overgange:

To steder på Ahlgade er gangbanen i bordursten ført over arealet for bilerne. Det fremgår ikke tydeligt hvem der har vigepligten, da overgangen ikke er anlagt som fodgængerfelt. Dette giver utrygge situationer, hvor bl.a. ældre og børn kan have svært ved at se hvornår vejen kan krydses. Også bilisterne er i tvivl om hvordan vigepligtforholdene er. De uregulerede overgange er desuden svære at forcere for synshandicappede.

Hvilemuligheder:

Der findes mange bænke langs Ahlgade, hvilket er godt, da der bl.a. færdes mange ældre, der kan have brug for hvilemuligheder. Ingen af bænkene følger vejledningerne i vejreglen "Færdselsarealer for alle – Håndbog i tilgængelighed". Her foreskrives det, at bænke etableres med arm- og ryglæn. Størstedelen af bænkene har hverken arm- eller ryglæn og alle bænkene er placeret i ujævn belægning væk fra gangbanen, hvilket medfører, at man skal krydse en ujævn belægning for at komme til bænken. Dette kan fraholde f.eks. ældre med rollator i at benytte bænkene.

Adgang til butikker:

Der ligger ca. 100 butikker i Ahlgade og der er problemer ved ca. 60 af dem. Ved 34 af butikkerne er der flere trin op/ned til butikken. Dette gør det umuligt for kørestolsbrugere at komme ind i butikken. Ved 17 af butikkerne er der kun et enkelt trin op, hvilket kan afhjælpes med en udvendig rampe.

Inventar:

Flere steder stod butiksskilte tæt ved gangbanen, det var dog kun få steder inventaret ligefrem blokerede gangbanen. Butiksskilte og udstilling er dermed ikke så stort et problem som først antaget og oplyst af Teknik og Miljø. Dette kan skyldes, at registreringen er foretaget om efteråret (hvor det regnede), hvilket kan få færre butikker og restauranter til at udstille varer/have udeservering. Det kan derfor alene af denne grund overvejes at gentage registreringen på et senere tidspunkt.

Nedenstående tabel viser antallet af problemer fordelt på type og kategori.

Problemtype		i alt	A	P	F
1.1	Opmærksomhedsfelt	10	4	1	5
1.2	Nedsænket kantsten	0	0	0	0
1.3	Blindekant	2	0	0	2
1.4	Akustisk signal	1	1	0	0
1.5	Helle	1	0	0	1
1.6	Ureguleret overgang	3	3	0	0
2.1	Gangbane (mangler, stopper, er ujævn)	35	27	6	2
2.2	Ledelinje	22	0	17	5
2.3	Inventar i gangbane	19	2	9	8
2.4	Opmærksomhedsfelt ved gangbane	12	0	12	0
3	Overkørsel	2	2	0	0
4	Busstoppested	0	0	0	0
5	Hvileplads	28	0	0	28
6	Trappe/rampe	1	0	1	0
7	Information	0	0	0	0
8	Værn	0	0	0	0
9	Toiletter	0	0	0	0
10	Handicapparkering	1	0	1	0
11.1	Bygning - Trappe	29	29	0	0
11.2	Bygning – Enkelt trappetrin	17	0	17	0
11.3	Bygning – Rampe mangler værn	7	0	0	7
11.4	Bygning – Indvendig trappe	5	5	0	0
I alt		195	73	64	58

Tabel 1: Oversigt over registrerede problemer fordelt på type og kategori. Punkt 2.1 og 2.2 angiver antal strækninger.

Eksempler og løsningsforslag

På følgende sider vises foto af nogle af de typiske problemer på Ahlgade, samt et forslag til hvordan problemet kan løses.

Bænkene er placeret i ujævn belægning, hvilket gør det svært for bl.a. ældre med rollator at benytte dem. Bænkene mangler desuden arm- og ryglæn. På løsningsforslaget ses jævn belægning rundt om bænken, med plads til at en kørestolsbruger kan parkere ved siden af bænken, samt ryg- og armlæn på bænken.

Den jævne gangbane er for smal. Der kan anlægges yderligere to rækker bordurstensbånd på hver side af gangbanen for at opnå en tilfredsstillende bredde.

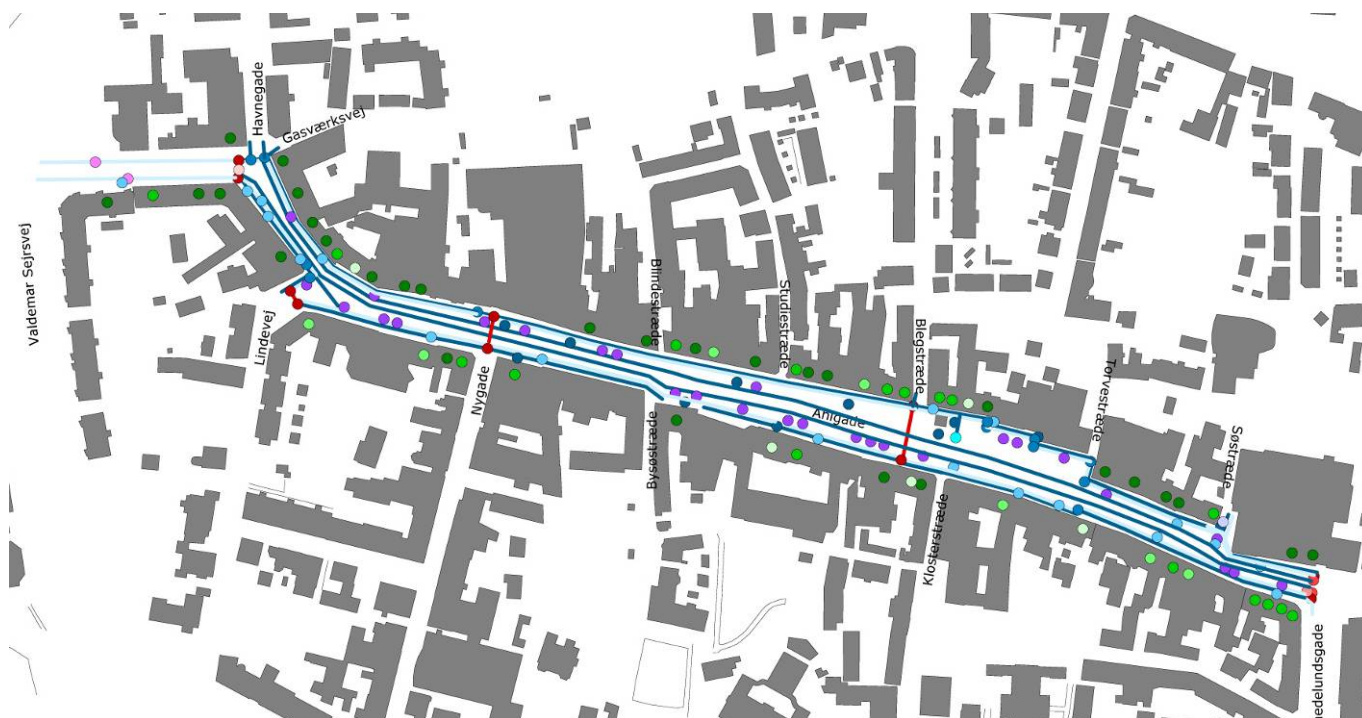

Der mangler ledelinje på gangbanen og opmærksomhedsfelt ved retningsskift. Et løsningsforslag ses til højre.

Ved de regulerede overgange mangler der opmærksomhedsfelt, samt i dette tilfælde blindekant. Der mangler desuden en taktil ledelinje rundt om hjørnet.

Oversigt over problemer

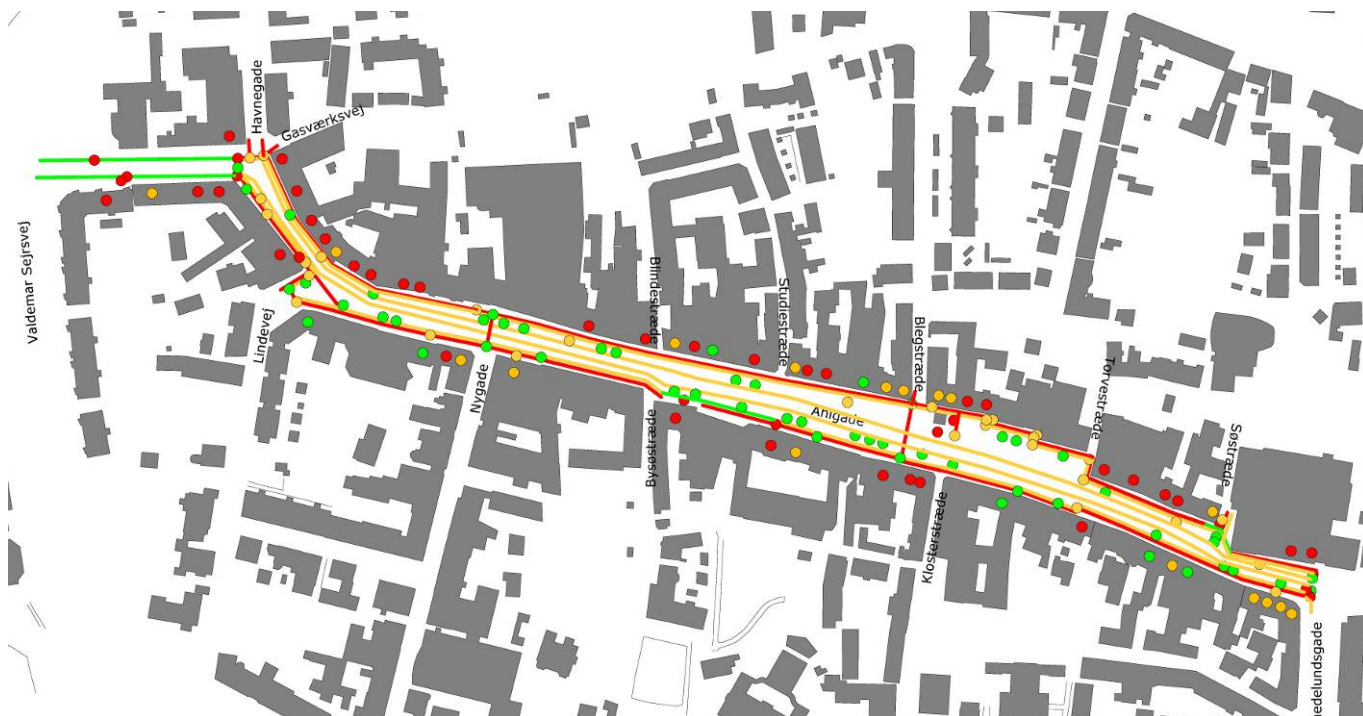
Figur 7: Oversigt over problemer fordelt på problemtype.

Signaturforklaring Type

- 1.1 Opmærksomhedsfelt
- 1.2 Nedsænket kantsten/rampe
- 1.3 Blindekant
- 1.4 Akustisk signal
- 1.5 Helle
- 1.6 Ureguleret overgang
- 2.1 Gangbane (mangler, er ujævn)
- 2.2 Ledelinje
- 2.3 Inventar i gangbane
- 2.4 Opmærksomhedsfelt ved gangbane
- 3 Overkørsel
- 4 Busstoppested
- 5 Hvileplads
- 6 Trappe/Rampe
- 7 Information
- 8 Værn
- 9 Toiletter
- 10 Handicapparkering
- 11.1 Bygning - Trappe
- 11.2 Bygning - Enkelt Trappetrin
- 11.3 Bygning - Rampe mangler værn
- 11.4 Bygning - Indvendig trappe

Billede 17: Problemtypen 2.1, gangbane spærret/stopper brat.

Figur 8: Oversigt over problemer fordelt på problemkategori.

Signaturforklaring Kategori

- Alvorlige problemer
- Problemer
- Mulighed for forbedring

Billede 18: Alvorligt problem. Overgang med uklar vigepligt.

Screening af ruter

For at få et overblik over hvilke typer af tilgængelighedsproblemer der er mest udbredt, er tilgængelighedsruterne i landsbyerne samt tilgængelighedsruterne i Holbæk centrum (uden Ahlgade) screenet ud fra Google Street View.

Screeningen giver et overblik over problemer som f.eks. hvor der mangler gangbane, hvor der er problemer med busstoppesteder osv. Problemer som fald på kantstensramper samt fald på fortov osv. er ikke medtaget, da dette er svært at vurdere ud fra billeder på Google Street View.

Det er kun de veje der findes i Google Street View, som er screenet. Mange af ruterne er derfor kun halvt registreret, og ruterne i byerne Knabstrup, Mårsø, Stigs Bjergby og Bybjerg er slet ikke registreret.

Der er i alt screenet 30 veje på 15 ruter i landsbyerne og 9 veje i Holbæk centrum. Screeningen viste, at det er mange af de samme problemer, der går igen. Følgende problemer er mest udbredt:

Gangbaner

På stort set alle ruterne er der problemer med gangbanerne. Flere steder er gangbanerne nedslidte og der mangler ledelinjer. Flere steder er gangbaner anlagt som fællesstier eller delte stier.

Dette er et problem for bl.a. synshandicappede som kan have svært ved at placere sig, når der ikke er et opspring mellem cykelsti og fortov. Ældre kan føle det utrygt at cyklister kan køre ind over gangbanen. Enkelte steder mangler der helt gangbane. Problemet med ujævne belægninger er størst i landsbyerne.

Inventar

På 15 af de 39 veje der er screenet, var der problemer med inventar i gangbanen. På enkelte veje er der butiksskilte i gangbaner og flere steder holder parkerede biler ind over gangbanen. Der er flere steder hvor der er plantet træer midt i gangbanen. Problemet med butiksskilte er størst i Holbæk centrum.

Busstoppesteder

Et gennemgående problem på ruterne i landsbyerne er busstoppestederne. Størstedelen af busstoppestederne mangler bænke og læskærm. Ved de stoppesteder, som har læskærm, er læskærmen nedslidt og bænken fylder hele læskærmen, hvilket forhindrer kørestolsbrugere i at benytte den. Ved alle busstoppesteder mangler der opmærksomhedsfelt, som kan vise svagsynede hvor indgangen til bussen er.

Køreplanerne er ikke tilgængelige, da de er placeret rundt om stoppestedsstanderen og dermed kan være svære at læse. Busstoppestederne er generelt bedre i Holbæk centrum, men enkelte steder er standarden som i landsbyerne.

Uregulerede overgange

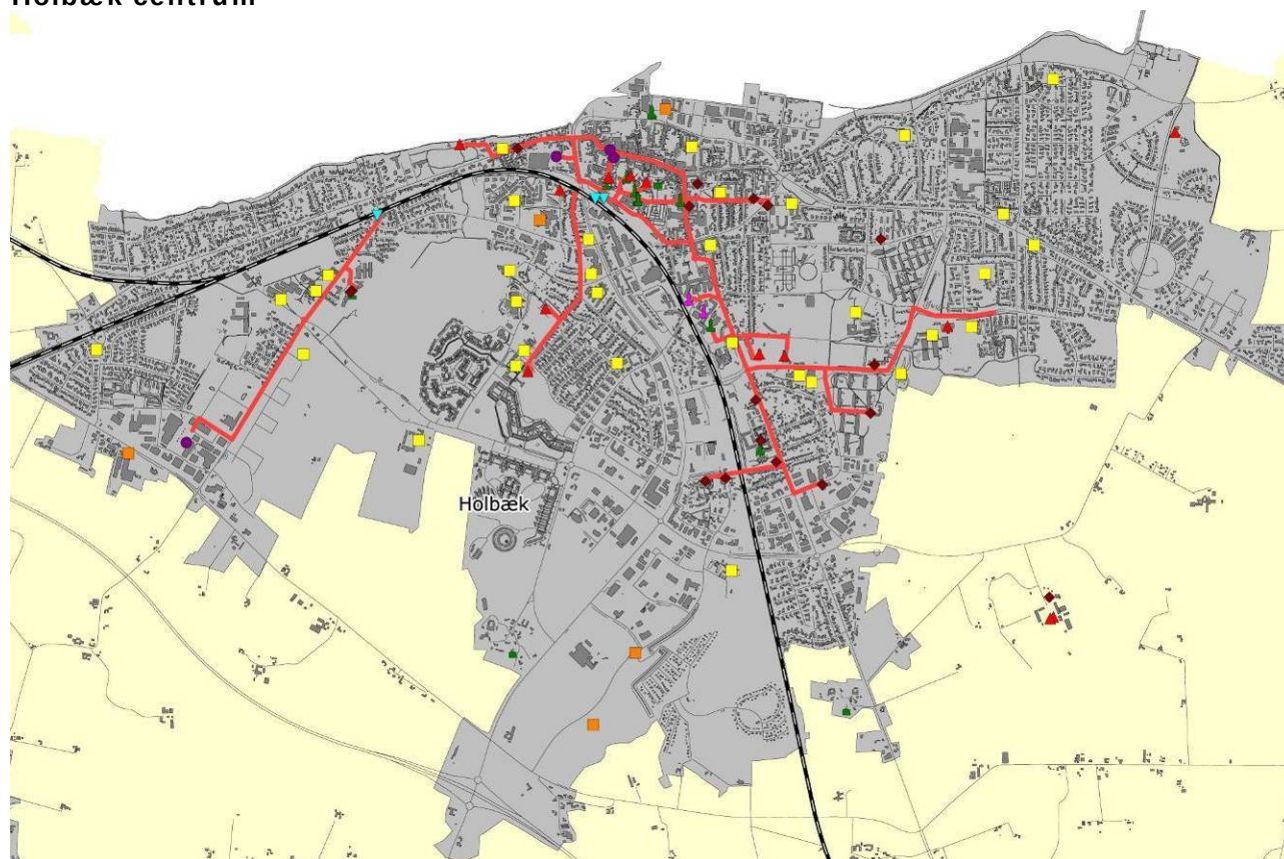
Et andet udbredt problem er uregulerede overgange. En ureguleret overgang er en overgang hvor fodgængertrafikken skal holde tilbage for kørende trafik. På mange af ruterne er der problemer med, at sidevejene er uregulerede, fordi vigelinjen er for langt fremme. Problemet kan løses ved at trække vigelinjen tilbage eller anlægge en overkørsel.

By	Vej	Gangbane	Inventar i gangbane	Biler i gangbane	Reguleret overgang	Ureguleret overgang	Busstop	Overkørsel
Undløse	Hovedgaden					x		x
Vipperød	Asmindrupvej	x			x	x	x	x
Jyderup	Slagelsevej + Sølystvej	x					x	
	Skarridsøgade		x					x
	Holbækvej	x		x	x	x	x	x
Tølløse	Nybyvej	x						
	Tølløsevej	x	x	x	x			x
	Hjortholmvej	x						
	Kvarmløsevej	x	x	x	x			x
	Jernbanevej	x	x					x
St. Merløse	Tåstrupvej	x						
	Bagmarken	x						
Svinninge	Ringstedvej	x				x	x	
	Kalundborgvej	x			x		x	
	Hovedgaden	x	x		x	x	x	x
Gislinge	Byvej	x				x		
Kundby	Bjergbyvej	x				x	x	
Mørkøv	Skamstrupvej	x			x	x	x	x
	Ringstedvej			x	x	x	x	
	Hovedgaden		x				x	
Regstrup/Nr.Jernløse	Gl. Skovvej	x		x				
	Hovedgaden	x		x	x	x	x	
Gl. Hagested	Præstebrovej	x				x		
Kirke Eskilstrup	Borgergade	x			x	x	x	
	Stenstrupvej	x		x		x		
Tuse	Tuse Byvej	x			x		x	
Udby	Udbyvej	x			x	x	x	
	Udby Kirkevej	x						
Ugerløse	Hovedgaden	x	x		x		x	
	Østrupvej	x			x		x	x
Holbæk centrum	Stenhusvej	x			x	x	x	
	Kalundborgvej	x	x		x			x
	Valdemar Sejrsvej				x	x		x
	Smedelundsgade	x	x		x	x		x
	Karensmindevej/ Henriettevej	x			x		x	
	Roskildevej	x		x	x	x	x	
	Holbæk Have	x			x	x	x	
	Kattegatsvej	x				x		
	Bispehøjen	x			x		x	x

I det følgende beskrives problemerne på de enkelte ruter.

Screening af hver rute

Holbæk centrum

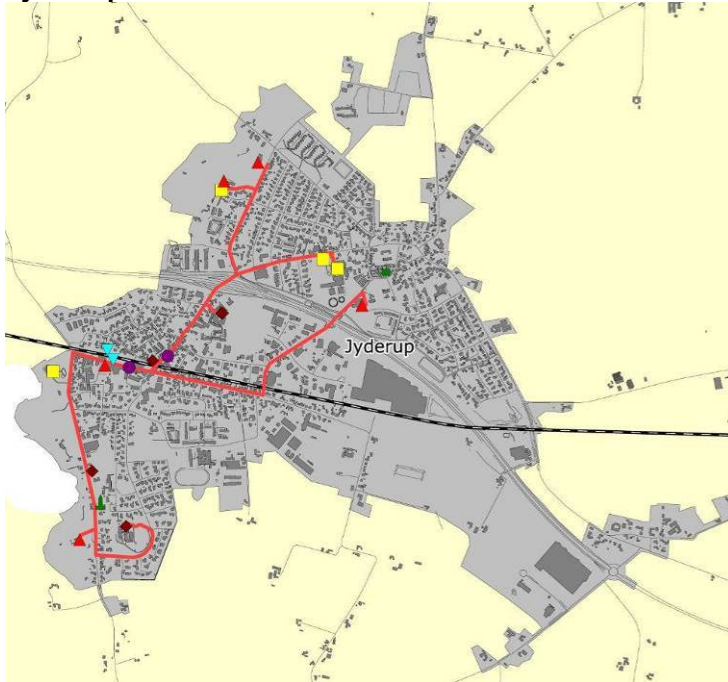
Figur 9: Tilgængelighedsrute i Holbæk centrum.

Billede 19 og 20: Billedet til venstre viser skilteskov ved kiosk på Smedelundsgade. Billedet til højre viser en reguleret overgang på Ahlgade. Her mangler opmærksomhedsfelt og blindekant ved helle.

Vej	Problem
Stenhusvej	• Delt sti • Ureguleret overgang • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt • Gangbane stopper i den ene side af vejen • Gangbane er i lidt ujævn asfalt uden ledelinje
Kalundborgvej	• Delt sti • Gangbane mangler taktil ledelinje • Brostenoverkørsel • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt • Inventar i gangbane • Mangler krydsningshelle • Signalreguleret overgang mangler akustisk signal og opmærksomhedsfelt
Valdemar Sejrsvej	• Ureguleret overgang • Brostenoverkørsel • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt og blindekant
Smedelundsgade	• Signalreguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt og blindekant ved helle • Inventar i gangbane • Ureguleret overgang • Trapper går ud i gangbane • Brostenoverkørsel • Gangbane i ujævn belægning • Signalreguleret kryds mangler akustisk signal
Karensmindevej/ Henriettevej	• Busstop mangler opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Helle mangler blindekant • Delt sti • Gangbane uden ledelinje • Signalreguleret kryds mangler opmærksomhedsfelt og blindekant
Roskildevej	• Busstoppestederne mangler læskærm (nogle steder er de gamle), bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Gangbane er lidt ujævn, mangler ledelinje • Ureguleret overgang • Skrå overgang uden rækværk ved helle • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt og blindekant • Parkerede biler på gangbanen
Holbæk Have	• Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Kun gangbane i den ene side af vejen, delt sti i den anden • Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt • Gangbane mangler ledelinje • En del af vejen har ikke gangbane • Ureguleret overgang
Kattegatsvej	• Ingen gangbane • Ureguleret overgang
Bispehøjen	• Gangbane mangler ledelinje • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt • Busstoppestederne mangler læskærm, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse

Jyderup:

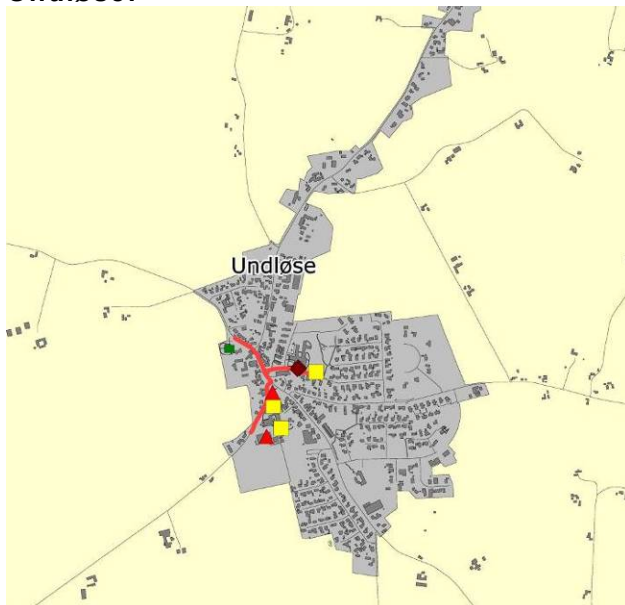
Billede 21: Tilgængelighedsroute i Jyderup samt eksempel på problem; belysningsstander i gangbane.

Vej	Problem
Slagelsevej + Sølystvej	• Kun fortov i den ene side på noget af strækningen • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse
Skarriidsøgade	• Gittermaster i gangbane • Inventar (butiksskilte) i gangbane • Brostenoverkørsler • Trapper fra huse ud i gangbane
Holbækvej	• Uregulerede overgange ved sideveje • Parkerede biler på gangbane • Brostenoverkørsel • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Regulerede overgange mangler opmærksomhedsfelt og helle mangler blindekant • Ødelagte fliser på fortov

Billede 22 og 23: Knækkede fliser og inventar i gangbane i Jyderup.

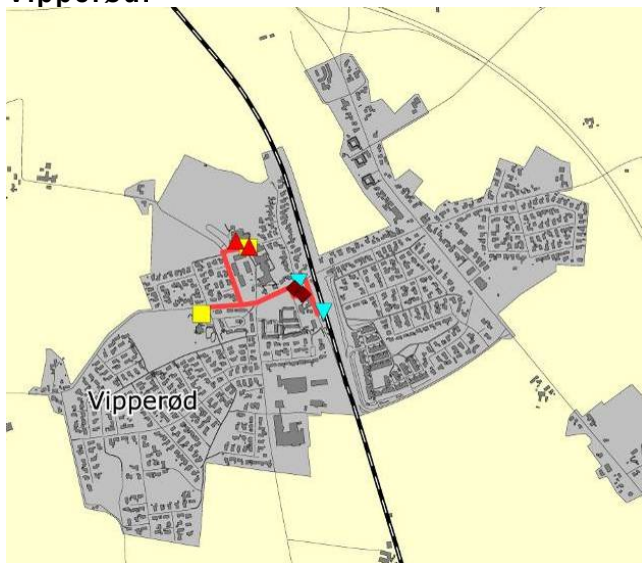
Undløse:

Billede 24: Tilgængelighedsroute i Undløse samt eksempel på problem; brostenoverkørsel.

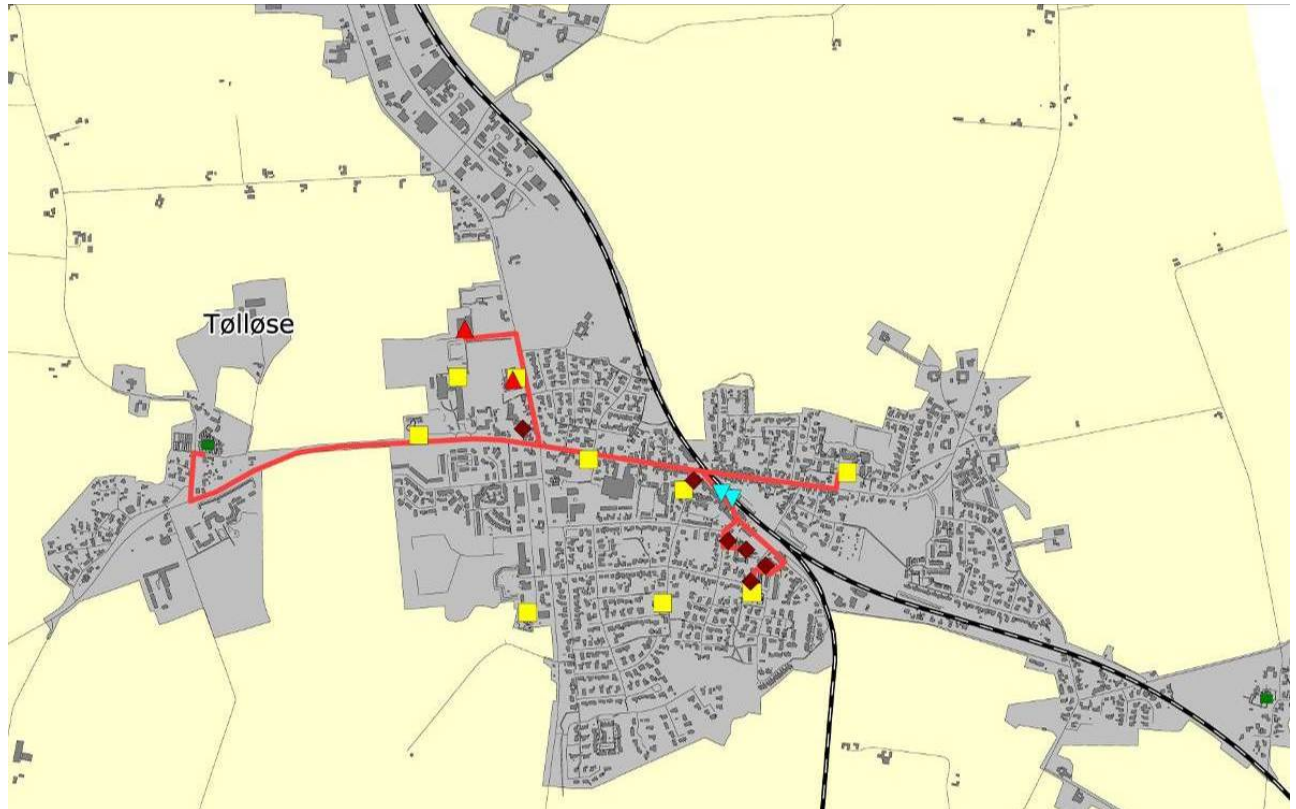
Vej	Problem
Hovedgaden	Brostenoverkørsel Ureguleret overgang

Vipperød:

Billede 25: Tilgængelighedsroute i Vipperød samt eksempel på problem; ujævn belægning på gangbane.

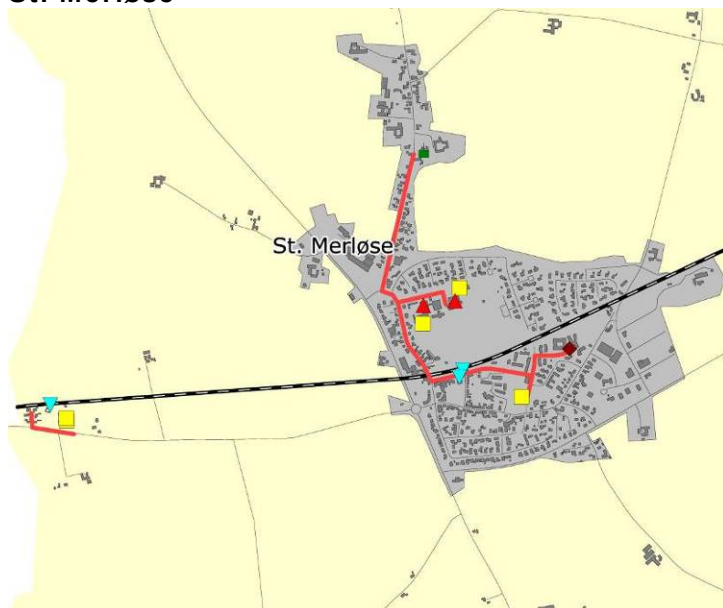
Vej	Problem
Asmindrupvej	• Mangler ledelinje på gangbane (ujævn belægning) • Ureguleret overgang ved sidevejene • Mangler opmærksomhedsfelt ved fodgængerfelt • Brostenoverkørsel • Busstop mangler opmærksomhedsfelt og har dårlig læskærm

Tølløse:

Billede 26: Tilgængelighedsrute i Tølløse.

Vej	Problem
Nybyvej	Ingen gangbane
Tølløsevej	- Gangbane som fællessti væk fra vejen - Regulerede overgange mangler opmærksomhedsfelt og helle mangler blindekant - Mangler ledelinje på gangbane (ujævn belægning) - Brostenoverkørsel - Bænke uden armlæn - Signalreguleret kryds uden opmærksomhedsfelt, akustisk signal og store hældninger på ramper - Parkerede biler på fortov (cyklister kører på fortov) - Vejinventar/pullerter i gangbane - Skilte i gangbane
Hjortholmvej	- Slidte fortove i asfalt uden ledelinje - Uregulerede overgange - Bænke uden armlæn - Kun én gangbane på et stykke af vejen
Kvarmløsevej	- Brostenoverkørsel - Parkerede biler på gangbane - Træer og pullerter i gangbane - Smal delt sti - Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt
Jernbanevej	- Gangbane mangler ledelinje - Kantstensramper for stejle - Butiksskilte i gangbane - Efter togstationen er gangbanen meget ujævn - Brostenoverkørsel

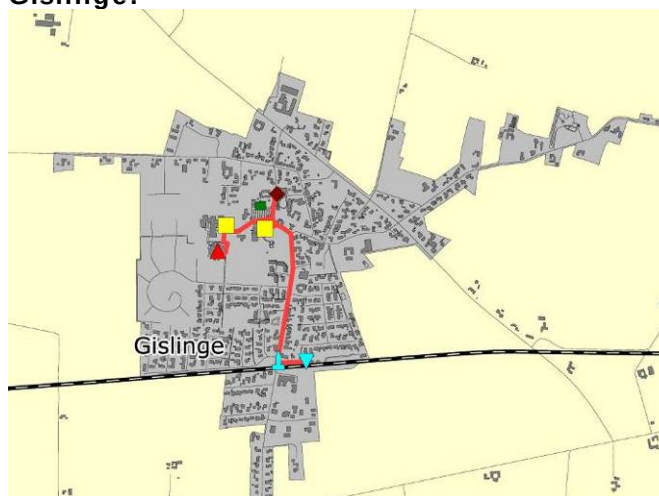
St. Merløse

Billede 27: Tilgængelighedsroute i St. Merløse samt eksempel på problem; smal gangbane.

Vej	Problem
Tåstrupvej	• Smal gangbane i den ene side uden ledelinje
Bagmarken	• Ingen gangbane

Gislinge:

Billede 28: Tilgængelighedsroute i Gislinge samt eksempel på problem; ureguleret overgang.

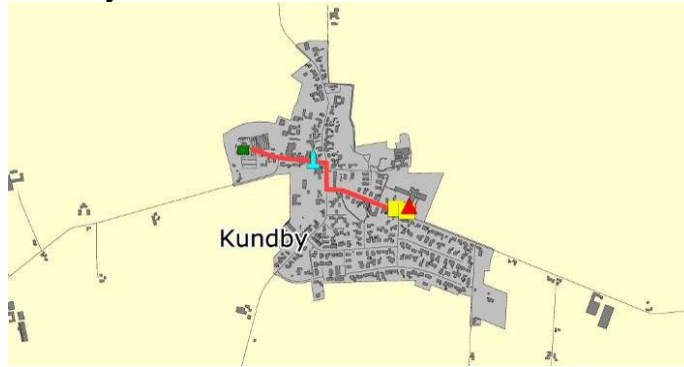
Vej	Problem
Byvej	• Den ene gangbane er i slidt asfalt og mangler ledelinje • Uregulerede overgange • Værn mangler stokkeliste

Svinninge

Billede 29: Tilgængelighedsrute i Svinninge samt eksempel på problem; forskudt overgang uden rækværk.

Vej	Problem
Ringstedvej	• Busstoppestederne mangler gangbane, læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Ingen gangbane • Ureguleret overgang ved sideveje • Gangbane mangler ledelinje
Kalundborgvej	• Gangbane mangler ledelinje • Regulerede overgange mangler opmærksomhedsfelt og helle mangler blindekant • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Forskudt overgang uden rækværk ved midterhelle
Hovedgaden	• Der mangler ledelinje på gangbane • Meget lang overgang uden midterhelle • Forskudt overgang uden rækværk • Ureguleret overgang • Brostenoverkørsel • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse. Der mangler perron med 8 cm opspring mod kørebane • Skilte i gangbane • Regulerede overgange mangler opmærksomhedsfelt og helle mangler blindekant

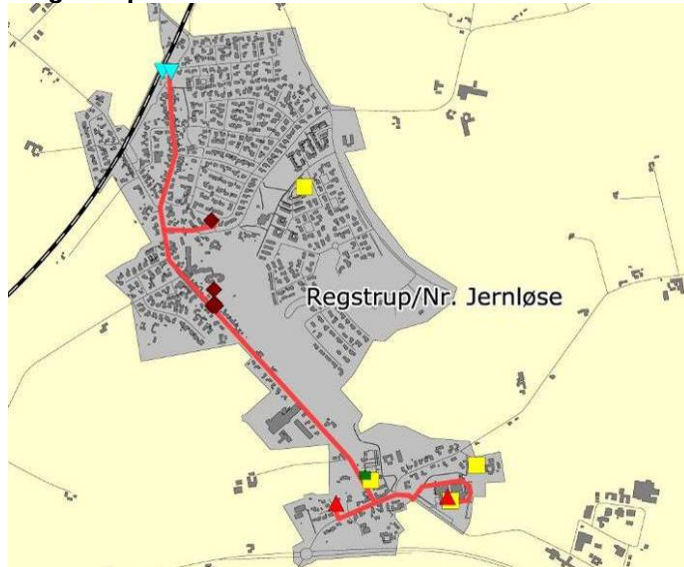
Kundby:

Billede 30: Tilgængelighedsroute i Kundby samt eksempel på problem; slidt asfalt på gangbane.

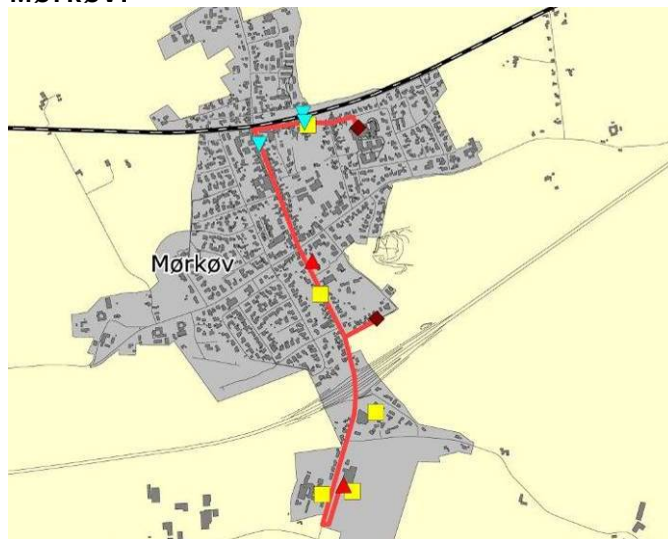
Vej	Problem
Bjergbyvej	• Uregulerede overgange • Gangbane i lidt slidt asfalt uden ledelinje • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse

Regstrup / Nr. Jernløse:

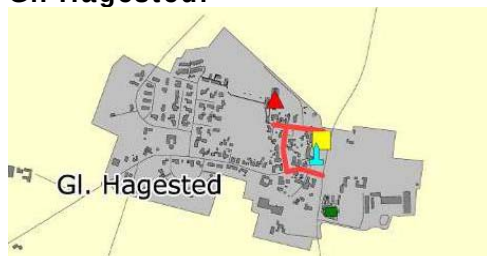
Billede 31: Tilgængelighedsroute i Regstrup/Nr. Jernløse samt eksempel på problem; parkerede biler på gangbane.

Vej	Problem
Gl. Skovvej	• Parkerede biler i gangbane • Gangbanen er enten fællessti eller cykelsti
Hovedgaden	• Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Gangbane i asfalt uden ledelinje • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt • Rækværk mangler stokkeliste • Mangler gangbane – fodgængere skal gå på cykelstien • Uregulerede overgange • Parkerede biler på gangbanen • Gangbanen er ujævn (mod nord)

Mørkøv:

Billede 32: Tilgængelighedsrute i Mørkøv samt eksempel på problem; inventar i gangbane.

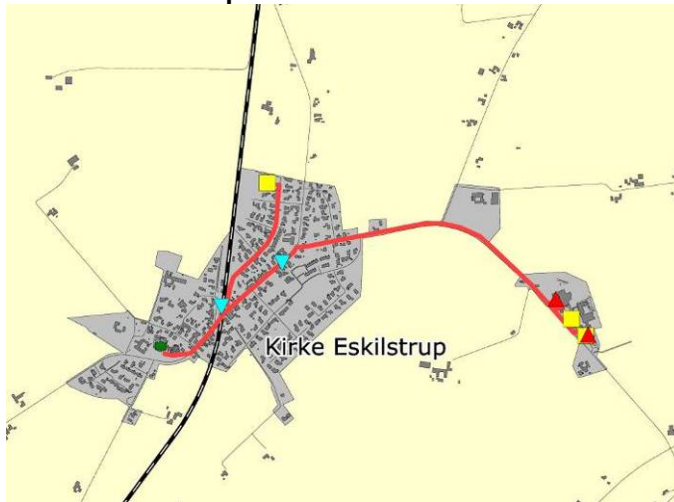
Vej	Problem
Skamstrupvej	• Ujævn gangbane i asfalt uden ledelinje (kun i den ene side) • Regulerede overgange mangler opmærksomhedsfelt • Busstoppested mangler opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse. Der er ikke plads til kørestolsbrugere i læskærm • Uregulerede overgange • Brostensoverkørsel
Ringstedvej	• Overgang ved motorvejstilkørsel er svær at overskue • Busstoppestederne mangler læskærm, bænke, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Uregulerede overgange • Parkerede biler på gangbane • Reguleret overgang mangler opmærksomhedsfelt
Hovedgaden	• Træer midt i gangbane • Inventar fra butikker i gangbane • Busstoppestederne mangler læskærm, bænke, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse

Gl. Hagested:

Billede 33: Tilgængelighedsrute i Gl. Hagested samt eksempel på problem; ingen afgrænsning mod kørebane.

Vej	Problem
Præstebrovej	• Gangbane er ujævn og er ikke afgrænset fra kørebane • Uregulerede overgange • Smal gangbane

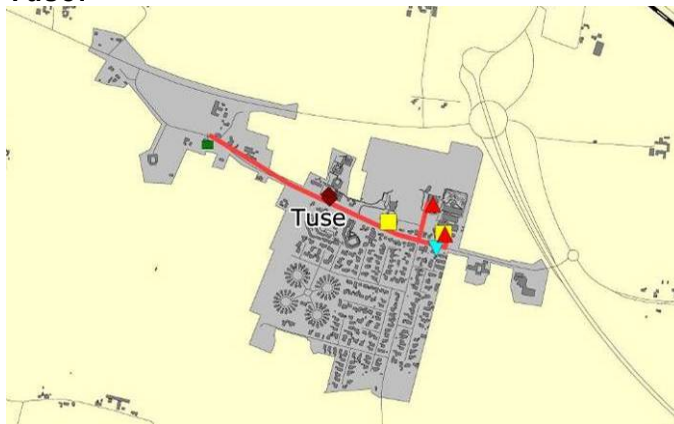
Kirke Eskilstrup:

Billede 34: Tilgængelighedsrute i Kirke Eskilstrup samt eksempel på problem; ulæselig køreplan.

Vej	Problem
Borgergade	• Gangbane i asfalt uden ledelinje, lidt ujævn • Uregulerede overgange • Jernbaneoverskæring – afskærmning • Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt • Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse
Stenstrupvej	• Kun gangbane i den ene side af vejen og mangler ledelinje • Biler spærrer gangbane • Uregulerede overgange • Delt sti

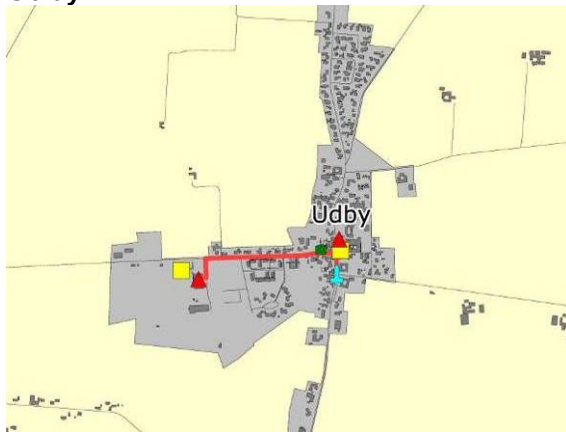
Tuse:

Billede 35: Tilgængelighedsrute i Tuse samt eksempel på problem; busstoppested mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt osv.

Vej	Problem
Tuse Byvej	• Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse • Fodgængere skal gå på cykelsti • Signalreguleret kryds uden opmærksomhedsfelt og akustisk signal

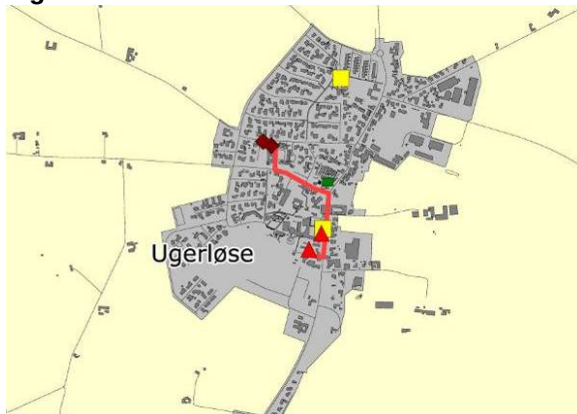
Udby:

Billede 36: Tilgængelighedsroute i Udby samt eksempel på problem; busstoppested.

Vej	Problem
Udbyvej	- Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse. Der mangler opspring til kørebane (perron) - Gangbane i ujævn asfalt - Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt - Uregulerede overgange
Udby Kirkevej	Meget smal gangbane, ujævn uden ledelinje

Ugerløse:

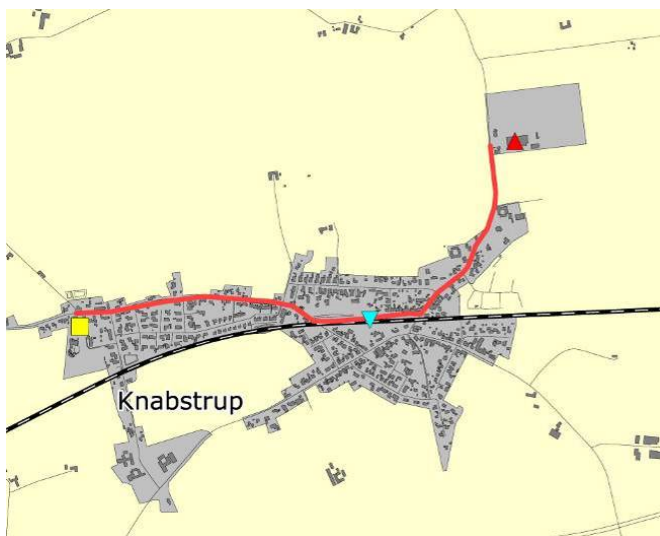

Billede 37: Tilgængelighedsroute i Ugerløse samt eksempel på problem; træer i gangbane.

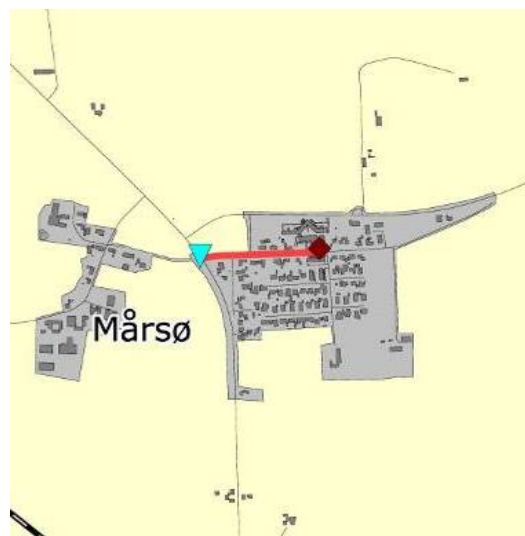
Vej	Problem
Hovedgaden	- Delt sti (ingen opspring mod cykelsti) - Træer midt i gangbane - Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse - Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt og blindekant på helle
Østrupvej	- Delt sti - Busstoppestederne mangler læskærm, bæk, opmærksomhedsfelt og har køreplan, der er svær at læse - Reguleret overgang uden opmærksomhedsfelt - Brostensoverkørsel

Nedenfor ses ruterne i de sidste fire byer. Disse er ikke screenet, da vejene ikke er registreret i Google Street View. Teknik og Miljø har dog besøgt de fire byer.

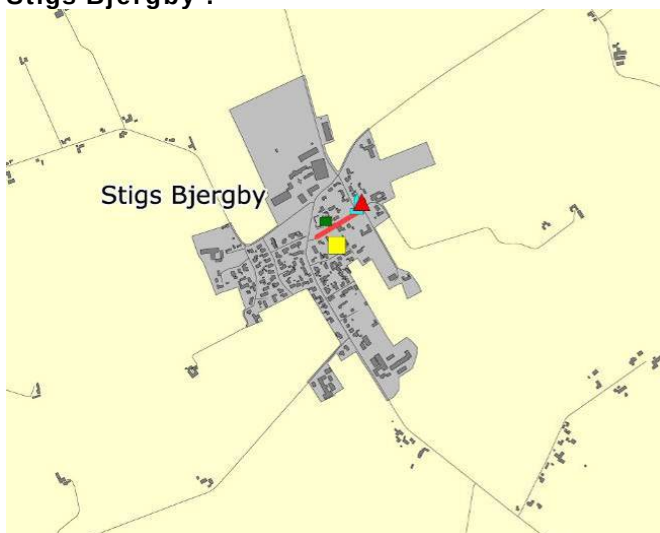
Knabstrup:

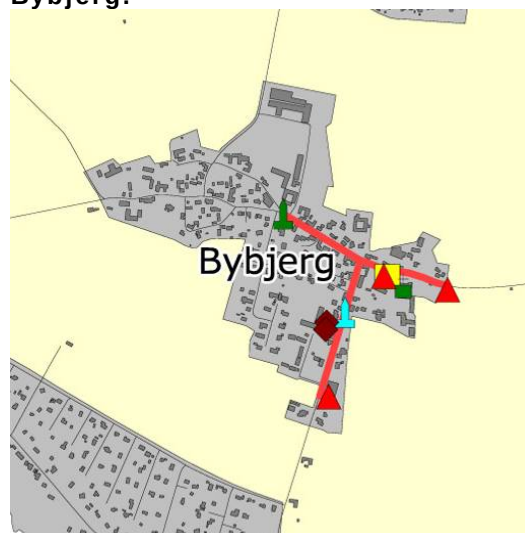
Mårsø:

Stigs Bjergby :

Bybjerg:

Ordforklaring

Akustiske signaler:	Signaler, der ved hjælp af lyd vejleder blinde og svagsynede over vejen.
Belægningsskift:	Belægning der har en visuelt og en overflade struktur der adskiller sig fra den øvrige belægning.
Bordursten:	Aflange, jævne og skridsikre granitfliser, der ofte bliver brugt i gangzoner og i overkørsler ca. 30 cm bred.
Chaussésten:	Lille kvadratisk granitbrosten i målene 75-120 mm. Ofte med ujævn overflade.
Gangbane:	Sammenhængende belægningsbånd med en plan og skridsikker belægning, den bør friholdes for forhindringer.
Inventar:	F.eks. skraldespande, belysning, cykelstativer, læskærme, postkasser m.m.
Inventarzone:	Et afgrænset område i gangarealet hvor skraldespande, skilte og andet bør anbringes.
Jetbrændte:	En overfladebehandling, der giver stenen en skridsikker overflade.
Ledelinje:	Belægningsbånd med en taktil/følbar overflade, som markerer gangretningen på fortove. Bør have en farve som står i kontrast til omgivelserne.
Læskærm:	En overdækket busventeplads.
Opmærksomhedsfelt:	Et felt med taktil/følbar belægning i gangretningen, der kan lette orienteringen for blinde og svagsynede.
Overkørsel:	Et sted hvor en sidevej eller port krydser fortovet i en belægning, som er i niveau med fortovet.
Reguleret overgang:	En overgang hvor den kørende trafik har vigepligt for den gående trafik, f.eks. fodgængerfelt eller overkørsel. Kan være signalreguleret. Markeres med opmærksomhedsfelt.
Savkårne:	Gennemskåret chaussésten med en helt jævn overflade.
Taktil belægning:	Belægning med en markant overfladestruktur, som bruges til at hjælpe synshandicappede med at orientere sig.
Ureguleret overgang:	en overgang hvor fodgængertrafikken har vigepligt for den kørende trafik. Markeres <i>ikke</i> med opmærksomhedsfelt.

Kommentarer og spørgsmål vedr. Tilgængelighedsplanen kan sendes til;

Holbæk Kommune
Trafik og infrastruktur
Gl. Skovvej 158 - Nr. Jernløse
4420 Regstrup
Tlf. 72 36 36 32
E-mail: teknikogmiljoe@holb.dk
www.holbaek.dk

